Split by PDF Splitter

DRAUGAS

ANTROJI DALIS • 1962 - MAIRONIO - METAI, LAPKRIČIO 17 • NOVEMBER 17, 1962 • PART TWO

MOKSLAS • MENAS
LITERATŪRA

DĖL SRITIŠKUMO LITERATŪROJ

STASYS YLA

Pora straipsnių šiose skiltyse praskambėjo kitu tonu, sakytume, ramesniu, labiau nublaivintu. Ginčas dėl vieno autoriaus, atrodo, persisveria į saikų svarstymą. Gražiausias šių pasisakymų bruožas yra atvirumas žmogaus pažiūrai. Autorių palikimai nebepriklauso tik autoriams ar jų gerbėjams, bet visiems skaitytojams ir literatūros istorijai.

Pasidžiaugus ramesniais svarstymais, norisi prie jų ir kai ką pastebėti. Gal tai liestų ne vien literatūros sritį, nes ir kitais atvejais galima pastebėti vieną neatsargumą, kuris mūsų galvojimą nejuntamai gali supainioti. Iškeliama viena sritis ir jos vardu atsiribojama nuo sprendimų, kurie priklauso ir kitoms sritims. Prieš kiek laiko buvo diskusijos politinio - socialinio pobūdžio. Kai kurie polemistai panašiai bandė elgtis, kaip nūnai literatai. Politika ar sociologija esanti sau sritis ir esą nedera į jos vertybes atsiliepti, sakysim, filosofui ar teologui, nes jie ateina su "kitais standartais". Literatūra, jau kuris laikas, keliama kaip sau sritis, kuri gali būti vertinama tik jos pačios mastais.

Neabejotina, kiekviena sritis turi savo apibrėžtus rėmus. Bet ar jie tiek apibrėžti, jog nebesusiduria su kitų sričių rėmais? Kas yra literatūros objektas: kūrybinis vaizdavimo būdas bei forma, ar žmogus ir gyvenimas? Jei tik pirmas, tada literatūra priklauso formališkai tik meniniam pasauliui. Jei ir antras, tada literatūra yra visumos sritis, kaip žmogus ir gyvenimas priklauso neaprėpiamai visumai. Manau, patys literatai purtosi apribojimų, nes niekas taip plačiai nesiekia vaizduoti žmogų ir gyvenimą, kaip jų kūryba. Bet kai šią kūrybą bandoma vertinti visumos pločiu, žiū, kyla protestai, jog į literatūrą bandoma žvelgti ne vien siauru formaliniu mastu.

Nebe pirmas kartas mūsų kontroversijose iškyla ypač moralės standartų baimė. Kažkodėl moralė laikoma tik "sau sritis". Panašiai — religija. Seniau kitaip galvota, o ir dabar galima rasti priešingų balsų net tarp tų, kurie religijai bei dorovei nebuvo ar nėra palankūs. Socialistas Prudhonas rado, jog religija yra centrinis klausimas net politikoj. Nūnai psichoanalistas Jungas teigia, kad per 30 metų savo praktikos neradęs paciento, kurio pagrindinė problema nebūtų buvusi religinė. Šios dvi "sritys" yra tiek žmogiškos ir gyvenimiškos, jog vienu ar kitu būdu paliečia žmogiškos būties ir egzistencijos šaknis. Galima atsiriboti nuo religijos ir moralės asmeniškai, bet negalima nepripažinti jų visuotinumo fakto. Jei jo neatsisako blaivūs gyvenimo stebėtojai nekatalikai ar liberalai, kiek neįprasta girdėti iš katalikų, kurie religiją ar dorovę kvalifikuoja tik "sau sritimis", atseit — apribotomis tik savimi ir tartum nesusiliečiančiomis su nieku kitu. Aišku, nei religija, nei dorovė nekvalifikuoja literatūrinės formos, bet ji negali nekvalifikuoti gyvenimo ir žmogaus, kokiu stiliumi jis besireikštų tikrovėje ar mene. Tai nereiškia kvalifikacijos tik iš viršaus; pats žmogus savyje kvalifikuoja savo galvoseną ir veikseną religiniu ir doriniu požiūriu. Kvalifikuoja ir skaitytojas ne vien skaitomą — vaizduojamą žmogų, bet kartu reflektuoja, kvalifikuodamas save, kaip jis tuo atveju elgtųsi. Iš to jis sprendžia, ar vaizduojamasis žmogus jį įtikina, atseit — ar jis yra "tikras", "gyvas", "normalus". Literatūra turi platų pasirinkimą vaizduoti žmogų normalų ar nenormalų, bet niekas negali teigti, kad skaitytojas ar literatūros kritikas nėra laisvas pasakyti, kas normalu ar nenormalu literatūrinėj kūryboj.

Tėvė mūsų — R. Mozeliausko "Malda" yra viena iš kelių skulptūrų Kultūros kongreso parodoje, XI. 21. XI. 26. Išpildyta klasiniame stiliuje iš siūlinio stiklo, maždaug trijų pėdų aukščio.

Mes pabrėžiame skaitytoją, nes atrodo, jog literatūroj brėsta ir kitas vienpusiškumas, kurį būtų galima vadinti nauju apribotu "sritiškumu", būtent — rašyti tik sau, arba tik rašantiems, o ne visiems, visų "sričių" arba virš visų sričių esantiems skaitytojams. Kai kalbama apie kritiką ir kritikus vėl galvojama apie "sau žmones", o manding didžiausi kritikai ir pagrindiniai yra skaitytojai. Jų vertinimas yra neabejotinai tikriausias, imant bendrą jų vidurkį.

Imkime vieną tokį vidurkinį mūsų skaitytoją, kurį pažįstu. Jis yra dailės darbų kolekcionierius ir muzikos priemonių biznierius bei didelis muzikos mėgėjas. Jis perka ir skaito beletristines knygas, dėl to specialiai buvo užsisakęs "Nidos" leidinius. Koks gi jo vertinimas kad ir "Baltosios drobulės"? "Paskaitęs šią knygą, grąžinau leidyklai ir nutraukiau prenumeratą". Ar šis žmogus puritonas? Gal koks uolus katalikas? Anaiptol. Retai matomas bažnyčioj, sakytume, "neutralus" religijai, žiūrint formališkai. Jo reakcija buvo pagrįsta principu: neužtenka gražios formos ar stiliaus. Gal kiek grubiai jis išsireiškė: "Perdaug purvo, ir kokiam pasityčiojimui reikėjo tai pavadinti Baltąja drobule"? Iš tikro, kokiam tikslui tas pats autorius pavadino savąją Ingą šventąja? Tokie klausimai kyla dažnam skaitytojui.

Kitas skaitytojas — intelektualas iš vadinamų liberalų grąžino "Lietuvių Dienas" ir nutraukė prenumeratą dėl įdėtų vieno dailininko skulptūrų (foto). Jo laiškas paaiškina priežastį: "Šešiapirštis Rūpintojėlis baisesnis už Neandertalio urvinį žmogų, o be smegenų Pieta ir jos sūnus tikrai su arkliškomis galvomis. Mėgstu juoką. Daug iš ko galima juoktis, bet tik ne iš Rūpintojėlio ir Pietos".

Literatūra ir menas neturi savų sritinių moralės standartų. Bergždžia būtų apie tai kalbėti, nors kai kas bando, ypač iš prancūzų rašytojų. Žmonės, mūsų skaitytojai, turi sveiką nuovoką ir jų kritikos balsą sunku supainioti mados šūkiais. Jie greičiau nusigręš nuo literatūros, negu prisiims tariamu nuoširdumu ir atvirumu vaizduojamą purvą. "Gana jo ir taip gyvenime!" — pasako. "Dar juo grožėtis ir laikyti menine vertybe, ačiū!"

Ieškant šiame ginče blaivesnio sprendimo, vargiai dera pasukti kompromiso keliu. Kompromisas neintegruoja visų elementų, bet dalį jų nurašo; nurašo iš vienos ir antros pusės, kad būtų pasiektas vadinamas "aukso vidurys". Kompromisas susiaurina tiek pačią literatūrą, tiek kitas sritis, ir tai nėra gera.

Būtų įdomu, jei nauju blaivesniu tonu pasigirstų ir daugiau pasisakymų. Gal pamažu išryškėtų mūsų literatūrinės kultūros originalesnis požiūris, laisvas nuo pašalinių įtaigų. Manau, jau laikas prabilti savomis lūpomis.

Visos 3 kaip viena. — Šios "Trys sesutės" Jaunimo Centro pasaulinėje lietuvių parodoje primena Michelangelo angeliukus. Tapytojas P. Kiaulėnas baigė meno studijas Romoje. Čia yra jo sesers dukterys — Vilkaitės.

Pasaulinė lietuvių meno paroda čia pat

Pusšimtis dailininkų iš 4 kontinentų pasirodys Chicagos Jaunimo Centre per Kultūros kongresą

V. ZALATORIUS

Išeivijoje tokios didelės lietuvių dailininkų parodos dar nebuvo.

Ji atidaroma trečiadienį, lapkričio 21 d., 6:30 val. vak., Kultūros kongreso išvakarėse, Jaunimo Centre, Chicagoje, 5620 S. Claremont Ave. Dalyvauja 54 lietuviai dailininkai su apie 100 kūrinių, prisiųstų iš keturių žemynų. Parodos rengimo komitetui pasisekė suvesti į krūvą ir kairiausius abstraktistus, ir dešiniausius realistus.

Parodoj dalyvauja iškiliausi mūsų dailininkai: P. Domšaitis, iš P. Afrikos Unijos, A. Galdikas, turįs savo darbų Paryžiaus Liuksemburgo muziejuje, V. Jonynas, kurio darbus perka Metropolitan muziejus New Yorke, V. Kasiulis, J. Rimša, A. Vaikšnoras, T. Valius ir R. Viesulas.

Kasiulio paveikslai kabo Paryžiaus, Oslo ir Stockholmo galerijose. Rimša turi savo kūrinių Rio de Janeiro ir St. Paulo muziejuose. Jis eksponatus atsiuntė iš Bolivijos, kur dabar gyvena. Vaikšnoras, vienas retų lietuvių siurealistų, turi paveikslų Clevelando ir Cincinnati muziejuose, o Valius žinomas Toronto, Hamiltono ir Otavos meno galerijose. Šioj išskirtinoj grupėj yra ir Viesulas, kurio talentą čikagiečiai kas sekmadienį mato Šv. Kryžiaus bažnyčios freskose, o kiti — 24 muziejuose visoje Amerikoje, įskaitant ir Metropolitan New Yorke.

Ne vienas žiūrovas apgailestaus, kad dalyviams leista išstatyti tik po du eksponatu. Trūksta vietos. Visą šimtą dailininkų su visais darbais parodyti reikėtų didžiulio meno muziejaus.

Toks jau likimas, kad iš Australijos darbų yra (H. Šalkausko ir V. Rato), iš Pietų Amerikos irgi yra; yra iš Afrikos, bet iš Lietuvos — nėr. Rengėjai prisipažįsta, kad nė nepagalvojo ką nors iš Lietuvos kviesti. Apie mūsų dailininkų darbus Lietuvoje žino, nes siunčiami katalogai.

Vieni dailininkai Kongreso parodon buvo asmeniškai kviesti. Jie galėjo išstatyti po du kūrinius. Kiti atsiuntė savo kūrinius, reaguodami į skelbimus laikraščiuose, ir turėjo pereiti per jury komisiją. Asmeniškus kvietimus siuntinėjo organizacinis parodos rengimo komitetas: pirmininkas Jonynas ir vicepirmininkai T. Valius ir V. Vizgirda.

Parodos branduolį sudaro nuosaikieji impresionistai ir ekspresionistai: P. Kaupas, P. Kiaulėnas, E. Marčiulionienė, J. Paukštienė, L. Vilimas, Br. Murinas, V. Petravičius ir J. Pautienius. Klasinio realizmo grupei atstovauja V. Stančikaitė - Abraitienė, P. Brazauskas, A. Kairys, J. Petrikonis ir S. Smalinskienė. Siurealistai yra J. Mieliulis ir jau minėtas A. Vaikšnoras. Pagaliau dar toliau kairėje, jau abstraktizme, stovi J. Blyskis, J. Monkutė - Marcs, V. Nasvytis, T. Valius, E. Urbaitytė ir kit. Bendrai — paroda yra reprezentatyvus piūvis per lietuvišką dailės pasaulį šiapus geležinės uždangos.

Dauguma dailės eksponatų yra parduodami. Kainos siekia nuo 75 iki 700 dolerių.

Primena rudenį. — A. Galdiko "Kompozicija Nr. 3" yra gelsvais tonais atliktas abstraktas. Kūrėjas, vienas mūsų didžiųjų, su šiuo kūriniu pasirodo pasaulinėje lietuvių meno parodoje Kultūros kongreso metu.

Kertinė Paraštė

LITUANISTIKOS LEKSIKONAS ANGLŲ KALBA

Malonu yra, vartant pasaulines enciklopedijas, Europos istorijos knygas, literatūros, meno bei folkloro leksikonus kitomis kalbomis, rasti Lietuvos ir lietuvių vardus. Žmonijos nueito kelio ir jos kultūrų vaizdas būtų nepilnas, jeigu ši įvairiopa lituanistika tokiuos leidiniuos būtų pamiršta. Tad kiekvienos dėmesio vertos, rimtai suredaguotos knygos neapsieina ir be mūsų tautos įnašo. Tiktai kartais tą staigų džiaugsmą, matant Lietuvos ar lietuvio vardą svetimų kalbų leidiniuos, sudrums čia tekstuos jau beveik šimtmečiais ar dešimtmečiais kone tradiciniais virtę netikslumai.

Tiesa, pastaraisiais laikais tų netikslumų šios rūšies leidiniuos pasitaiko jau gerokai mažiau, negu, sakysim, prieš pusšimtį metų, kada visos informacijos apie mus būdavo imamos iš lenkiškų, rusiškų ar vokiškų šaltinių. Per keletą dešimtmečių prisiauginom nemaža ir mes patys mokslo, meno ir kitų kultūrinių sričių raštingų ir plačiau žinomų vardų, kurių žodis ir už Lietuvos ribų, tarptautiniame žinijos lobyne išsikovojo verto pripažinimo. Ne vienu atveju rašantieji kitomis kalbomis apie mus remiasi dabar jau lietuviškaisiais šaltiniais, o ne senais ir atgyvenusiais, neobjektyviais svetimųjų svaičiojimais.

Visa negerovė yra dar tik todėl, kad kitomis kalbomis leidžiamų enciklopedijų, leksikonų ar šiaip mokslinių veikalų bendradarbiams bei autoriams lietuviškieji šaltiniai daugumoj yra neprieinami, nemokant jiems lietuvių kalbos. Šitai turint prieš akis, atrodo, jau yra pribrendęs reikalas mūsų pačių iniciatyva ir pastangomis šią paskutinę užtvarą nuversti visiems laikams, kad visokiausia lituanistika, rimtai ir objektyviai pačių lietuvių paruošta, būtų lengvai prieinama kiekvienam svetimtaučiui mokslininkui, žurnalistui, ar šiaip smalsuoliui. O šito bus pasiekta, jeigu savomis pastangomis paruošime ir išleisime rimtą, gal net kelių tomų lituanistikos leksikoną, sakysim, anglų kalba. Prieš dešimtmetį kitą šitai padaryti gal būtų buvę sunkiai įmanoma. Juk tai darbas ne vieno žmogaus. Darbas milžiniškas ir leidimo organizavimo, ir medžiagos rinkimo prasme, ir jos angliško teksto apipavidalinime. Šiuo metu šitai įvykdoma jau daug lengviau. Savo tarpe turime jauną, jau anglosaksų mokyklose brendusią mūsų naujų akademikų kartą, kuriems lituanistinę medžiagą paruošti angliškame tekste nėra jokio sunkumo. Medžiagos rinkimas, galime skaityti, jau beveik baigtas ir sukauptas vienoje vietoje — bostoniškėje Lietuvių Enciklopedijoje. Ir čia ją nors ir glėbiais imki angliškajam lituanistikos leksikonui.

Kitas klausimas — kas apsiims čia tokį leksikoną leisti? Dar gyvuojančioms mūsų knygų leidykloms vargu ar jo leidimas būtų pakeliamas. Nebent atsirastų pakankamai plačiaširdžių mecenatų. Pagaliau ir pačiai leidyklai reikia turėti nemažo patyrimo ir plačių kontaktų tokiam leidiniui be nuostolių leisti. O kad visas darbas ristųsi priekin, reikia, kad ir jo judintojas būtų nepaprastas talentas mūsų sąlygose, kai reikia viską organizuoti ne tik didžiausiu atkaklumu, bet ir sveiku realybės jutimu ir jos palenkimu reikalo naudai.

Ir apie tai mąstant, kažkaip savaime peršasi mintis, kad šitai galėtų įvykdyti tik Lietuvių Enciklopedijos leidykla, vadovaujama Juozo Kapočiaus. Tokiam leidiniui reikalinga medžiaga ir žmonės čia jau yra po ranka. Lietuvių Enciklopediją baigus, būtų visai natūralus leidyklos pasišovimas išleisti lituanistikos leksikoną anglų kalba. Tai būtų epochinės reikšmės darbas, kuris visais laikais pristatytų rimtai ir objektyviai paruoštą lituanistiką žmonijos žinijai. Gal ir Kultūros Kongrese, sueįjus krūvon daugeliui, būtų progos šį reikalą apsvarstyti, pradėt planuoti, o po to ir vykdyti?

K. Br.

Giružė žalioji. — V. Vizgirdos "Kelias tarp medžių" yra atliktas žalsvai melsvomis spalvomis. Autorius yra vienas lietuvių ekspresionistų, priklausąs prancūzų mokyklai. Kūrinys išstatytas Kultūros kongreso parodoje Jaunimo Centre.

Split by PDF Splitter

KETVIRTASIS GEOGRAFINIS METRAŠTIS

PROF. S. KOLUPAILA, Notre Dame

Gerai veikia jaunieji Lietuvos geografai. Ir vėl gautas ketvirtasis Geografinės Draugijos metraščio tomas. Dar neseniai, rugpiūčio 4 d., teko apžvelgti pavėlavusį 3-jį tomą.

Šis tomas, kaip ir pirmieji, švariai išleistas, gražiai iliustruotas, daro kultūringą įspūdį tiek išore, tiek turiniu. Jį sudaro 20 mokslo straipsnių 460 psl. apimtyje.

Pirmuoju straipsnių eina A. Basalyko Nemuno deltos žemuma, atvaizduota geologiniu, topografiniu, hidrografiniu, morfologiniu ir botaniniu atžvilgiu. Tai yra vienas rimčiausių autoriaus darbų. A. Mikalauskas aprašo Nemuno slėnio Raigrudo kilpoje geomorfologiją. Toji kilpa yra tarp Pervalko ir Druskininkų: ji man atmintina dėl įvykių, aprašytų mano "Nemune". Tik mes tą vietą vadindavom Raigardu, pagal lenkų Rajgrod — rojaus miestas. Taip ir M. K. Čiurlionis buvo pavadinęs savo garsų triptiką. Įdomus ir Nemunykščio vardas, vienos senųjų Nemuno vagų liekana. 1958 m. potvynis padarė daug žalos slėniui. V. Dvareckas rašo apie Neries slėnio dabartinėse Lietuvos ribose geomorfologinę sąrangą. Straipsnis iliustruotas penkių terasių atodangų piūviais. O Šleinytės straipsnis Rytų Lietuvos kalvotų - moreninių landšaftų diferencijavimosi klausimu nagrinėja Anykščių, Aukštadvario ir Pasmalvės kompleksinius profilius. H. Kristapavičius rašo Kontinentinių (ne pajūrio) kopų tyrinėjimo klausimu. E. Vodzinskas aprašo Karstinį procesą po Biržų pilies rūmų pamatais: atstatant Radvilų pilį, rasta tuštumų dėl ištirpusių gipso klodų. Rūmai daug metų buvo be stogo, ir vanduo sunkėsi po pamatais. A. Linčius aprašo stambesnius Lietuvos riedulius. Be Puntuko, žinomi dar 6 milžinai. L. Krasauskas apibūdina Rytų ir Pietų Lietuvos reljefo morfometrinius tipus. Pritaikytas įdomus metodas, lyginant šlaitų ilgius skirtingo mastelio žemėlapiuose.

Labai įdomus A. Rainio straipsnis apie Nepaprastą 1958 metų potvynį Nemuno deltos srityje ir Kuršių Mariose. Didžiulis Nemuno potvynis pripildė Kuršių Marias per 1 metrą virš jūros lygio. Štormas iš jūros privarė vandens ligi neregėto aukščio 1.84 m virš jūros. Deš. Nemuno krante buvo apsempta 57,000 ha ploto, Rytprūsių krante 74,000 ha ploto, padaryta didžiausių nuostolių. Apsaugos pylimai buvo paplauti ar vietomis visai nuplauti.

Ypatingai turiningas J. Macevičiaus darbas apie Lietuvos upių vidutinį daugmetį nuotakį ir teritorijos vandens balansą. Duota L. Bajorūno 1943 metų darbo santrauka su žemėlapiais; tas darbas buvo paliktas Lietuvoje nespausdintas. Toliau autorius duoda naujų duomenų iš 98 hidrometrinių stočių ir 75 lietmačių, patikslina nuotakio ir kritulių žemėlapius, bet neranda ryšio tarp nuotakio ir baseino dydžio. Būdinga, kad autorius vartoja "nuotakio" terminą, kaip buvo pasiūlęs K. Būga; tuo tarpu kiti hidrologai visur taiko "nuotekį". Prie P. Macevičiaus straipsnio pridėta plati (58 psl.) Lietuvos upių vidutinių mėnesinių ir metinių debitų 98 hidrometrinėse stotyse, įskaitant kai kurias gretimas Latvijos ir Gudijos stotis. Skaičiai duoti nuo stočių veikimo pradžios, pvz. Smalininkų stočiai nuo 1812 metų, Gardino 1877 metų. Visose tabelėse yra nelemta spraga 1943—1946 metais, kada gyvenimas buvo "sustojęs". Vienos tik stoties observatorius savo rizika nenutraukė matavimų: tai Lampėdžių stotis žemiau Kauno. Duomenys sutvarkyti pagal kalendorinius metus, kaip dabar priimta Rusijoje; mes taikėm hidrologinius metus nuo lapkričio 1 d. Visos tabelės, matyti, paimtos iš rusų Hidrologinių metraščių, kurie yra sunkiai prieinami. Už tą priedą mes turime būti dėkingi Geografiniam Metraščiui.

L. Petrulis aprašo Vilniaus miesto gruntinių vandenų lygio svyravimus. A. Garunkštis ir M. Vasiliauskienė tiria kai kurių Lietuvos ežerų atabrado užaugimo dėsnius, F. Sudnikavičienė ir A. Šeibutis — Medininkų - Eišiškių aukštumos pelkių bruožus. I. Klimkaitė apibūdina Pietryčių Lietuvos ežerų vandens paliai dugną cheminę sudėtį ir duoda tų ežerų hidrocheminę klasifikaciją. Tos studijos liečia 35 ežerus. S. Jankevičiūtė svarsto Baltijos pajūrio smėlio dinamiką, A. Vaitkevičius rašo apie paukščių migraciją, svarbią biologinę ir zoogeografinę problemą. V. Vasiliauskas aprašo Pabaltijo pietryčių ledynų dislokacijų pasiskirstymą. Pabaigoje C. Kudaba pažymi Joachimo Lelevelio nuopelnus geografijos mokslui, jo 100 metų mirties proga. Straipsnį puošia net 6 Lelevelio portretai.

Visi straipsniai parašyti lietuviškai, po kiekvieno pridėta santrauka rusų ir vokiečių kalbomis. Darbai parašyti sklandžia kalba, gal kiek per dažnai vartojant svetimus terminus. Antraštės be reikalo gramozdiškos: jos galėtų būti trumpesnės ir nenustotų tikslumo.

Lietuvos Geografinė Draugija turi 160 narių. Jaunąją prieauglį pažįstame iš jų darbų, rimtų ir paremtų studijomis, matyti, iš jų diplominių darbų. Geografinė Draugija tęsia naudingą Pr. Dovydaičio iniciatyvą: jis duodavo vietos jaunų mokslininkų diplominiams darbams "Kosmos" žurnalo sąsiuviniuose.

Jautis mėlynam fone. — Būdingas V. Petravičiaus grafiniam stiliui yra jo raudonas "Jautis". Kūrinyje jaučiamas pagaunantis primityvumas. Matomas Kultūros kongreso parodoje Jaunimo Centre.

Įsteigta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės KULTŪRINĖ PREMIJA

P. L. B. Kultūrinės premijos taisyklės

1. Laisvojo pasaulio lietuvių kultūriniam darbui skatinti ir remti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba, kartu su P. L. B. Kultūros Taryba, skiria metinę **dviejų tūkstančių dolerių premiją** už literatūros, dailės ir muzikos kūrinius bei lituanistikos mokslo darbus. Pirmoji premija bus skiriama už 1963-sius metus.

2. Premijos gali būti skiriamos už spausdintus ir rankraštinius darbus. Nespausdintų darbų rankraščiai turi būti atsiųsti P. L. B. Kultūros Tarybos Pirmininkui ligi gruodžio 31 d. Premijuotinas dailės kūrinys parenkamas tų metų apžvalginėje lietuvių dailininkų parodoje.

3. P. L. B. Kultūros Taryba sudaro specialistų komisijas premijuotiniems darbams atrinkti ir Jury komisiją dailės kūriniams apžvalginėje parodoje įvertinti. Komisijų nariais gali būti ir P. L. B. Kultūros Tarybos nariai. Komisijos pačios išsirenka pirmininkus.

4. Komisijoms atrinkus atskirų sričių premijuotinus darbus, P. L. B. Kultūros Taryba, posėdyje dalyvaujant sprendžiamuoju balsu ir komisijų pirmininkams ar juos pavaduojantiems komisijų nariams, nutaria, kurios srities darbui skiriama tų metų P. L. B. premija.

5. Premija gali būti skiriama už literatūros ir muzikos kūrinius, ar lituanistikos mokslo darbą, spausdintą po paskutiniosios P. L. B. kultūrinės premijos, skirtos atitinkamos srities darbui. Rankraščiai gali būti premijuoti, jei dar nebuvo svarstyti komisijų, skiriant paskutiniąją P. L. B. kultūros premiją už atitinkamos srities darbą.

6. Metinė P. L. B. premija gali ir sekančiais metais atitekti tos pačios srities darbui.

7. Komisijose, taip pat ir galutiniame P. L. B. Kultūros Tarybos posėdyje, kuriame skiriama P. L. B. kultūrinė premija, negali dalyvauti asmenys, kurių darbai svarstomi premijai gauti.

8. Jei taikant šias P. L. B. kultūrinės premijos taisykles iškiltų kokių neaiškumų, juos sprendžia P. L. B. Kultūros Taryba.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba

Toronto,
1962 — Maironio — m.
lapkričio 10 d.

Artėja į ekspresionizmą. — B. Murino "Laivuose prieplaukoj" šiltos ir šaltos spalvos yra suvestos į vieną gamą. Paryžiuje studijavęs tapytojas su šiuo kūriniu pasirodo pasaulinėje lietuvių parodoje Jaunimo Centre, XI. 21.-XI. 26.

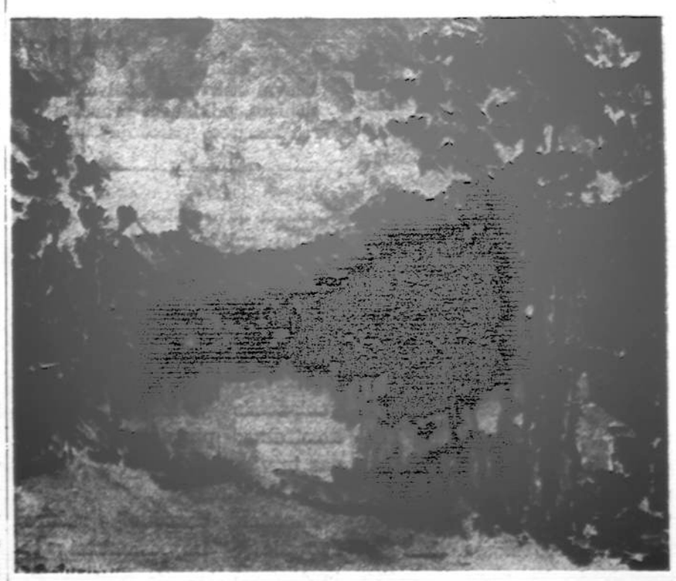

Špachtelinė tapyba. — J. Pautieniaus "Kalnų simfonija" yra jo vasaros kelionių po Kanadą išdava. Atlikta impresionistinėj dvasioj. Vaizduoja Mėlynuosius kalnus. Autorius laiko save "nuosaikiu modernistu".

Kronika

● **V. Krėvė P. Amerikos universitete.** Kun. dr. Povilas Ragažinskas, profesoriaująs San Jose kolegijoje, Medellin, Kolumbija, parašęs veikalą "Lietuvių atgimimas Marijos Pečkauskaitės veikaluose", gavo literatūros istorijos daktaro laipsnį ir privatdocento titulą. Pereitą vasarą universiteto buvo pasiųstas į Limą, Peru, skaityti paskaitų apie V. Krėvę - Mickevičių. Šiuo metu vėl darbuojasi Medelline.

● **Miręs prof. dr. Kuzma jau... komunistų žmogus.** Lietuvoje, 1942 m. birželio 8 d. mirusiam dr. Vl. Kuzmai spalio 15 d. būtų sukakę 70 m. amž. Apie velionį, jo gyvenimą, nuopelnus "Tiesoje" (243 nr.) rašydamas doc. T. Šiurkus pastebi, kad velionis savo metu buvęs susipažinęs su K. Požėla ir kad laisvosios Lietuvos metais jo gyvenimas buvęs... sunkus. Kuzma buvęs įvertintas bolševikinio režimo metu, 1940—41 m., o bolševikams bėgant iš Lietuvos, jis, esą, 4 paras operavęs "fašistų aukas". Tikrovėje, prof. V. Kuzma kaip chirurgas išsimokslino, iškilo, žymiai išpopuliarėjo tik neprikausomoje Lietuvoje, o sužeistųjų, kad ir bolševikų or komunistų operavimas nieku būdu dar neįrodo gydytojo simpatijų Lietuvos okupantui. (E.)

Tikrasis meno kūrinys tėra tik dieviško tobulumo šešėlis.
Mykolas Angelas

P. ŠILEIKIS. O. P.
Orthopedas. Protezistas.
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

Hamilton, Ont. Canada
DR. IRENA ZELTINŠ
(Latvė dantų gydytoja)
praneša savo naują adresą
752 Main St., E. Hamilton, Ont.
Tel. LI 7-3122
Ofiso val: 9—12; 2—6 — išskyrus
pirm. 9—12; 2—8
ketv. tik 2—8

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 South Kedzie Avenue
Priima ligonius pagal susitarimą.
Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus trečiad. ir šešt.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 8-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6-8 val. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229.
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Telefonas: GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius, uždaryta.

Rez. tel. PR 9-0563, Rez. PR. 9-6730
Dr. W. Ross Dr. L. Seibutis
Inkstų, pusles ir šlapumo takų chirurgija
Ofisai: 7958 S. Western Ave., tel. GR 6-0091; 392 E. 159th St., Harvey, Ill., tel. EDison 3-4383; 30 N. Michigan Av., Suite 803, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą.

Rez. HE 6-1670.
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštad. tik 10-12.

Ofisas: 3148 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antrad. ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštad. tik 10-12.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antra., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1—4 val., trečiad. uždaryta.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2601 W. 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šešt. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. 476-4042
Rez. WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4150
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak., išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 Elgin
425 No. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukti KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: Kasdien popiet nuo 12—8 val. vak., pirm., antr., ketvir. 6—9 val. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvirt., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr. 1-6, treč., šešt. pagal sutartį. sekm. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 val. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6196
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 3 val. popiet, kasdien, išskyrus trečiad. ir šeštad.

Tel. ofiso 247-1002, Namų PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą.
4063 Archer Avenue
(Prie California Ave.)

DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
(Bendra praktika ir Alergija)
Valandos. pirm., antr., ketvirt. 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v.; šeštad. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PRospect 8-7773
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p. antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Rez. GI 8-0878
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave.; WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0001.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-3801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Šeštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

Ofiso HE 4-1414, Rez. HE 7-6861
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak.
Šeštad. 1-4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PUllman 5-6766
Namų: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-9 v. v., šešt. 1-4 v. p. p., trečiadienį — uždaryta.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6-8 vak. vak., šeštad. nuo 10 iki 12 valandos. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus
Tel ofiso ir res. WA 5-2017

Tel. ofisu RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p.p. ir 6-8 p.p.
Šeštadieniais 10-12 valandos.
Trečiadieniais uždaryta

Ofiso tel. HE 4-7007.
Namų - rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŪBAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63 Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 3 iki 6:30; antr. ir penkt. nuo 4 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 So. Kedzie Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERU LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(OFISO ir REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. A. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštad. tik 10-12.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštad. tik 10-12.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2 — 4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir šeštadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 v. iki 5 v. v.

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
6449 So. Pulaski Rd. Tel. LU 2-5775 arba 15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Telef. FU 5-2020.
Valandos pagal susitarimą. Jeigu neatsiliepia skambinti TE 9-1071.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2—4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penkt. tik 1—3 p. p.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

Telefonas — GRovehill 6-2828
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8
Šeštadieniais 1 iki 4 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. SELMA E. SODEIKA
OPTOMETRISTĖ
5842 S. Kedzie Ave. PR 6-2635
Tikrina akis ir pritaiko akinius
Visual Training — Contact Lenses
Pirmad., ketv. 10:30 v. r. — 7 p. p.
antrad., penkt. 10:30 v. r — 6 p. p.;
šešt. 10:30 v. r. — 5 p. p.
Treč. uždaryta.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
3248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8.
Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR.6-6659
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val.. 11 v ryto iki 3 v. p.p., 6-7 v.v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefonu —
434-6967 nuo 2 valandos po pietų ligi 5 valandos ryto kasdien.

Split by PDF Splitter

IŠ ATSIMINIMŲ APIE ERNESTĄ GALVANAUSKĄ

JO 80 METŲ SUKAKTIES PROGA *)

Rašo B. K. Balutis

Pirmą kartą teko man išgirsti Ernesto Galvanausko pavardę 1910 metais, kalbantis su Juozu Gabriu Chicagoje, Buvau tuomet Tėvynės mylėtojų draugijos prezidentu. Leidome dr. Vinco Kudirkos raštų pilnąjį šešių tomų rinkinį, kurį redaguoti buvo pakviestas Juozas Gabrys, tada gyvenęs Paryžiuje. Užbaigus tų raštų spausdinimą garsiojoj Mauderodės spaustuvėje Tilžėje, Juozas Gabrys buvo pakviestas Chicagon. Čia iš jo man ir teko pirmąsyk išgirsti apie Galvanauską. Mat, abudu jie buvo veikliūs dar neseniai praūžusioj 1905 m. revoliucijoj. Gabrys buvo labai veiklus Suvalkijoj, o Galvanauskas apie Panevėžį. Gabrys pasakodavęs, koks sumanus ir energingas organizatorius buvęs tas jaunas studentas Ernestas Galvanauskas. Girdi, jo karštos kalbos prieš caristinę ir rusišką vergiją, užkrautą Lietuvai, buvo drauge ir įžymus akstinas tuomet lietuvių judėjimui bei tautiniam susipratimui.

Antrą kartą jau daug daugiau žinių teko patirti apie Galvanauską kiek vėliau — 1919 m. vasarą, kuomet, pirmam Pasauliniam karui pasibaigus, buvau nuvykęs Paryžiun, kaipo Amerikos Lietuvių delegatas Lietuvių delegacijon Taikos konferencijoje. Šios delegacijos generalinių sekretorium, kaip žinojau, buvo Ernestas Galvanauskas. Tad, vykstant Paryžiun, įdomu man buvo susitikti su tuo "revoliucionierium", apie kurį tiek buvau girdėjęs. Bet jo Paryžiuje neradau. Jis buvo išvykęs į Lucerną, Šveicarijon, į tarptautinį Socialistų kongresą. Paryžiaus delegacijoj jį pavadavo Petras Klimas. Netrukus sužinojome, kad mūsų generalinis sekretorius Paryžiun jau negrįšiąs... Ir keistai susidėjo aplinkybės. Prancūzai, lengvai išleidę Galvanauską Šveicarijon, netikėtai atsisakė leisti jam grįžti atgal Paryžiun. Kodėl? Prieš Galvanauską, kaip sužinota, asmeniškai nieko neturėta. Bet netrukus paaiškėjo, kad čia jam "pakišo kojų" mūsų "draugai" lenkai, tuomet buvusieji dideli prancūzų favoritai. Lietuvių delegacija Taikos konferencijoje buvo didelė ašaka gerklėje lenkams. Mat, ji pirmą sykį visu plotu ištempė Lietuvos nepriklausomybės klausimą į plačią tarptautinę sceną, o lenkai buvo besitikėję, kad šiaip ar taip jie vis tiek prašmugeliuos Taikos konferencijoj nutarimą, kad Lietuva būtų priskirta Lenkijai. Todėl ir kaišiota, kur tik galėta, baslius į Lietuvių delegacijos ratus. Galvanauskas, kaipo tos delegacijos narys ir generalinis sekretorius, puikiai kalbantis prancūziškai ir turintis santykių Paryžiuje, aišku, buvo nepageidaujamas lenkams. Jų tad ir pasirūpinta, kad Galvanauskas negrįžtų atgal Paryžiun. Delegacijai, žinoma, buvo nuostolis, netekus prityrusio ir darbštaus nario. Bet pačiam Galvanauskui ir Lietuvos reikalui tas "išėjo į sveikatą"... Netrukus anuometinis Lietuvos Prezidentas Smetona iškvietė jį iš Šveicarijos Lietuvon. Grįžęs Lietuvon, Galvanauskas labai greitai susiorientavo esamoj būklėj ir taip nuodugniai susipažino su to laiko padėtim, kad tų pačių 1919 metų spalio mėnesyje matome jį jau Lietuvos ministeriu pirmininku, finansų ir prekybos bei pramonės ministeriu.

Taigi, kaip sakoma, nėra to blogo, kas neišeitų į gerą. Galvanauskas, galima sakyti, buvo pirma "auka" lietuvių - lenkų aršiose ir ilgus metus besitęsiančiose politinėse kovose. Bet ta auka sviedė bumerangu lenkams į pakaušį, nes ilgose kovose su lenkais (pradedant Hymanso garsiais projektais ir vėliau) Galvanauskas, kaipo Lietuvos ministeris pirmininkas, kaipo užsienių reikalų ministeris ir kaipo specialus delegatas derybose su Tautų Sąjunga, buvo pirmaeilis kovotojas prieš lenkų užmačias pažaboti sau Lietuvą vienokioje ar kitokioje formoje.

* * *

Atvykus Kaunan, po Kalėdų 1919 metais, ir pradėjus dirbti Užsienių Reikalų Ministerijoj, man teko pirmą kartą sueiti asmeniškai pažintin su E. Galvanausku, tuomet jau Lietuvos Ministeriu Pirmininku, Finansų ir Prekybos bei Pramonės Ministeriu. Ta pažintis tęsiasi ligi šių dienų, nes štai tik prieš porą savaičių esu gavęs iš jo laišką — iš Madagaskaro, Afrikoj. Taigi nuo pirmos pažinties dienų jau daug laiko nuplaukė — daugiau 50 metų.

Ernestas Galvanauskas nepriklausomos Lietuvos pašto ženkluos.

Per tą laiką teko su juo ir labai artimai bendradarbiauti, nes nuo 1922 metų jis buvo paeiliui ne tik trijų kabinetų Ministeriu Pirmininku, bet drauge ir Užsienių Reikalų Ministeriu — vadinas, mano tiesioginiu ir artimiausiu viršininku. Vėliau, tapus jam Lietuvos Įgaliotu Ministeriu Londone (nuo 1924 ligi 1927 m.), aišku, mūsų bendradarbiavimas turėjo būti artimas ir glaudus, nes dirbome tą patį Lietuvos politikos darbą.

* * *

Pagrindinių žinių apie Ernestą Galvanauską skaitytojas ras Lietuvių Enciklopedijoj (VI tomas, 503 psl.). Šiek tiek įdomesnių duomenų apie jį, kaipo veikėją ir valstybės vyrą, yra ir Vytauto Širvydo parašytoj, J. J. Bačiūno išleistoj monografijoj "Bronius Kazys Balutis — Jo gyvenimas ir darbai" (Spausdinta Amerikoj 1951 m.). Kai kurias ištraukas, ypač tas, kurios charakterizuoja Galvanausko asmenį ir jo būdą, manau, bus ne pro šalį ir šia proga paminėti.

Atsimindamas derybas dėl Vilniaus su lenkais — taip vadinamų Hymanso projektų gadynę 1921—1923 metais, — kuriose lietuviams vadovavo E. Galvanauskas, aš esu taip jį charakterizavęs (žiūr. minėtoj monografijoj "Balutis" 75 psl.):

"Galvanauskas tada buvo, palyginti, dar jaunas vyras, bet jau spėjęs pasižymėti gabumu, energija, išsilavinimu ir minčių drąsa. Jis buvo vienintelis veikėjas, sudaręs net keturis ministerių kabinetus (Sleževičius — tris). Jis prilygo Europos valstybės vyrams. Jis dalyvavo 1905 metų sukilimuose Lietuvoje, sėdėjo caro kalėjimuose ir ragavo tremtinio gyvenimo. Kalnų inžinieriaus mokslą Petrapilyje pradėjęs, baigė elektro - technikos inžinierium Belgijoj. Jis buvo Lietuvos delegacijos narys Taikos konferencijoj Paryžiuje (po pirmojo Pasaulinio karo). Buvo tada socialistinių pažiūrų, net dalyvavo Socialistų konferencijoj Šveicarijoj 1919 metais, bet, Lietuvon grįžęs, neprisidėjo nei prie vienos politinės partijos".

Tas faktas, kad Galvanauskas sugebėjo sudaryti net keturis ministerių kabinetus, pats nepriklausydamas jokiai politinei partijai, gal geriausiai liudija ne tik jo asmeninius gabumus politikoje, bet ir tai, kad didžiai jis buvo vertinamas visų politinių partijų, kaipo valstybininkas tikrąja to žodžio prasme.

* * *

Kiekvienas asmuo, "Valstybės Vyro" pavadinimo vertas, negali būti savo būdu "zuikis". Tam tikrais kritiškais momentais jis turi pasižymėti ryžtumu ir drąsa. Šitų ypatybių, pažabotų išmintingu apsigalvojimu, niekados netrūkdavo ir Galvanauskui. O vairuojant Lietuvos valstybinę valtį labai neramioj politinėj jūroj po pirmojo Pasaulinio karo, jam neretai tekdavo pakliūti į gilius srovių verpetus. Jis niekuomet nenusimindavo. Jo ranka visuomet tvirtai ir drąsiai laikydavo Lietuvos vairą, nepaisydama jokių pavojų.

Prisimenu lietuvių - lenkų nesibaigiančias derybas, ypač, taip vadinamų, Hymanso projektų gadynėje. Lietuviai nepaprastai yra ramūs žmonės, nelinkę karščiuotis, kaip kaimuose vaizdžiai sakydavo, nei iš šio, nei iš to "bezdelioti"... O vienok šioje Hymansų projektų gadynėje visoj Lietuvoj buvo kilęs didis, ligi šiol nematytas politinis įkarštis: esą, neduok Dieve, kad Lietuvos vyriausybė (reiškia — Galvanauskas, kuris dėl tų Hymanso projektų derybas vedė) kartais to projekto nepriimtų ir tuo būdu neįkinkytų Lietuvos į Lenkijos vežimą!.. Tas nepaprastas įkarštis buvo iššauktas dalinai didelio lietuvių patriotizmo ("Nepasiduok lenkams, kad ir galą gautum"...). Bet būta ir politinės pagiežos, o aršiausiai pasireiškė kvapas to raugo, parsinešto dar iš Rusijos, kur nuo senų laikų jau buvo įprasta politikoj kovoti ne argumentais ir ne logika, bet intrigomis, suokalbiais ir — bombomis. .

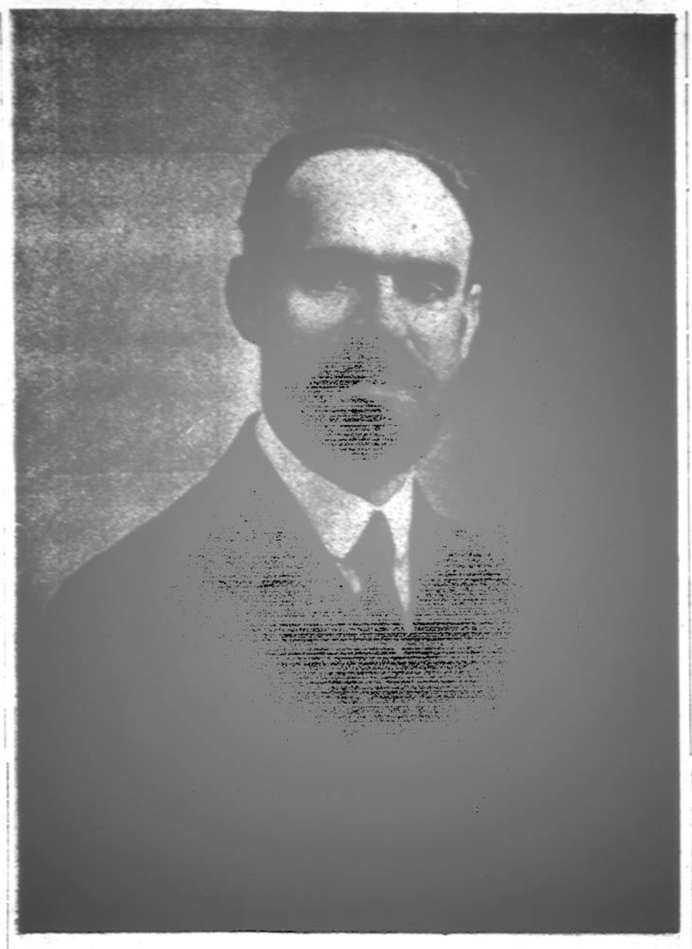

Ernestas Galvanauskas pirmaisiais nepriklausomos Lietuvos metais.

Atėjo laikas Lietuvos vyriausybei tarti žodį, ką ji darysianti su tuo Hymanso jau antruoju projektu: priimsianti, ar nepriimsianti? Ir čia Hymanso projekto priešininkai manė bus suradę geriausią priemonę sykį ant visados atgrasinti Lietuvos vyriausybę nuo Hymanso projekto: keliomis dienomis prieš vyriausybės posėdį, nakties metu, ant Galvanausko buto lango padėta stipri bomba, kuri sprogdama sunkiai sužalojo lovoje miegančio Galvanausko nugarą. ("Visa laimė — pasakojo vėliau Galvanauskas, kai jam daktarai rankiojo iš nugaros skeveldras ir antklodės gabalus, — laimė, kad tuo momentu mano gulėta lovoje nugara į langą... Kitaip būtų buvę sukapoti mano viduriai ir man pačiam būtų buvę k-a-p-ut"...).

Bet ar manot, kad toji bomba padarė kokio įspūdžio Galvanauskui? Ar jį išgąsdino, kaip bombos slapukai - karžygiai to tikėjosi? Visai ne! Galvanauskas ne **drebulė**... Vyriausybės posėdžiui, kuris turėjo spręsti tą Hymanso projekto klausimą, jis prisiuntė tvirtą laišką (pats dėl žaizdos negalėdamas dalyvauti). Laiškas buvo ministerių kabinete paskaitytas. Tai buvo laiškas, galėtum pasakyti, "tikrai iš mirties patalo"... Jo turinys? Turinys kalbėjo ne apie bombą, net buvo pilnas pasiryžimo ir galvanauskinės ugnies! Rašė jis savo draugams, kabineto nariams: esą, Hymanso projektą svarstydami, jūs atsižvelkite tik į Lietuvos interesus, visiškai nekreipkite jokio dėmesio į tai, kas su manim atsitiko. Svarstykite ir spręskite tą klausimą, lyg tos bombos būtų ir visai nebuvę..

Buvau tame posėdyje ir turiu prisipažinti, kad tokia drąsa, pasiryžimas ir geležinė vyro valia padarė man itin stipraus įspūdžio. Taip, tai nebūta bailio!..

* * *

1923 m. pradžioje aš ir V. Sidzikauskas vedėme derybas Genevoje su amerikiečiu Norman Davis'u dėl sudarymo Klaipėdos sutarties ir statuto. Norman Davis atstovavo Ambasadorių Tarybą, kuriai buvo pavesta visos Versalio sutarties vykdymas, — taigi ir galutinis Klaipėdos klausimo išrišimas.

Derybos buvo ilgos, sunkios, nes Klaipėdos klausimu buvo suinteresuoti ir vokiečiai, o taipgi ir lenkai. Ir vieni ir kiti neapsiėjo nekaišioję baslių į mūsų derybas su Norman Davisu. Mūsų pareiga buvo: sutikti, kad Klaipėdos kraštui būtų suteikta kiek galima platesnė autonomija, bet priešintis tokiam sutarties straipsniui, kuris galėtų atidaryti Klaipėdos krašte vartus bet kokiai svetimai propagandai. Pagaliau čia tai mūsų derybos su Norman Davisu ir įklimpo — nei pirmyn, nei atgal. Mudu su Sidzikausku aiškinome, kad negalime eiti toliau mūsų vyriausybės mums duotų instrukcijų, nekalbant jau apie kitus argumentus.

"Tai žinot ką? — pagaliau tarė Norman Davis, — ar negalėtumėt atsikviesti čia Genevon p. Galvanauską? Gal greičiau mes iš tos klampynės išlystume" — pasiūlė Mr. Davis.

Po kelių dienų Genevon atvyko Galvanauskas. Įvyko visa eilė pasikalbėjimų su Norman Davisu. Ne visuomet jie eidavo visai slidžiai. Viena, rištini klausimai buvo, kaip jau minėta, sunkūs; antra, buvo nepatogumų ir dėl kalbos. Mat, tuo laiku E. Galvanauskas dar nekalbėjo angliškai, o Norman Davis, kaip ir daugelis amerikiečių, nekalbėjo nei prancūziškai, nei vokiškai — vien angliškai. (Juokaudamas, Mr. Davis paaiškindavo: "Aš kalbu tik trimis kalbomis — amerikoniškai, angliškai ir dar sykį amerikoniškai"...)

Man tekdavo būti tuose pokalbiuose vertėju. Ir pasakysiu, kad tas vertėjo "džiabas" pokalbiuose tarp Galvanausko ir Daviso nebuvo jau taip lengvas. Galvanauskas buvo greitas ir karštas vyras. Normon Davis, jau senyvas vyras, — priešingai buvo lėtas ir neskubus Įsikarščiavęs Galvanauskas kartais pasakydavo ir tokių argumentų, kurie (kaip man atrodė), nelyginant verdantis vanduo, galėjo ramųjį senuką Da-

(Nukelta į 4 psl.)

*) **Ernestas Galvanauskas**, žymus nepriklausomos Lietuvos valstybininkas, yra gimęs 1882 m. lapkričio 20 d. Zizonių kaime, Vabalninko vals., Panevėžio apsk.

Mečislovo Karlovičiaus "Lietuviška rapsodija"

J. ŽILEVIČIUS

Kultūros Kongreso simfoniniame koncerte be kita ko girdėsime ir M. Karlovičiaus "Lietuvišką rapsodiją". Ta proga, gal būt, pravers čia keleta žodžių apie patį kompozitorių ir jo kūrybą.

Kompozitorius gimė 1876 m. gruodžio 11 d. Vyšniavos dvare, Švenčionių apylinkėje. Žuvo Karpatų kalnuose, milžiniškai sniego sienai užgriuvus 1909 m. vasario mėn. 8 d.

Karlovičių šeima yra sena, lietuviška savo kilme. Pirmasis istorijoje Karlavičių pirmtakas užtinkamas Heidelbergo universiteto studentų sąrašuos — "Johannes Karlawiczius Vilnensis Lithuanus" 1619 m. kalvinų teologijos fakultete.

Būsimas kompozitorius Mečislovas Karlovičius savo vaikystę praleido lietuviškame krašte. Jo auklė dainuodavo jam lietuviškas lopšines, kurių melodijų kompozitorius gyvenime nepamiršo. Nors jis vėliau mokėsi Varšuvoje, bet vasaromis grįždavo gimtinėn. Čia girdėdavo darbininkus dainuojant, o ypač jį veikė kalmo kapinaitės miške, kuriose būdavo raudama mirusių artimųjų. Daugybę tų raudų variantų jis surinko savo rankraštyne. Gimnaziją M. Karlovičius baigė Varšuvoje. Lankė konservatoriją. Berlyno universitete klausė filosofiją ir muzikologiją. Baigęs studijas, apsigyveno Varšuvoje, pasišvęsdamas kūrybai ir muzikologinei žurnalistikai.

1903 m. Berlyne įvyko pirmas jo kūrinių koncertas, pačiam autoriui diriguojant. "Lietuvišką rapsodiją" pabaigė rašyti 1906 metais. Kai buvo "Lietuvišką rapsodiją" pabaigęs 1906 m. lapkr. 24 d muzikui Ad. Chybinskiui rašė: "Stengiaus Lietuviškoje rapsodijoje sukaupti ir užburti visą liūdesį, skausmą tų žmonių, kurių dainų melodijos skambėjo mano vaikystėje".

Rapsodijoje pilna gryniausių lietuviškų liaudies melodijų. Tai vienas lietuviškiausių (šalia J. Karnavičiaus) iki šiol sukurtų simfoninių veikalų. Ryškiausiai vyrauja keturios liaudies melodijos, perduodamos įvairiomis orkestrinėmis spalvomis, pvz. "Oi, mergyte, tu jaunoji o..." ir kit. Visos jos lopšinių pobūdžio, ramios slinkties. Tenka stebėtis, kad parinktosios melodijos nepaprastai būdingos, grynai lietuviškai liaudiškos, nors anais laikais dar ir mūsiečiai kompozitoriai nelabai tesuvokė lietuviškųjų melodijų savitumus.

Ši rapsodija buvo išpildyta pirmą kartą autoriaus mirties metinių proga 1910 m. gruodžio 11 d. Muenchene, po to Krokuvoje ir kit. Rapsodija op. 11 buvo atspausdinta — orkestrinė partitūra ir balsai — 1909 m. Varšuvos muzikos dr-jos. Po to ji paplito po visą Europą. Net ir JAV ji buvo atliekama. Greit buvo išleista ir antroji jos laida. Lietuviškoji rapsodija yra labiausiai lietuviškas veikalas, plačiai girdimas pasauliniuos koncertuos, randamas beveik kiekvienoje didesnėje muzikinėje bibliotekoje. Labai gerai padarė Kultūros kongreso rengėjai, sudarydami progos šią gražią ir mūsų sielai artimą muziką išgirsti.

Mečislovas Karlovičius

Latvijos laisvės dienai — lapkričio 18

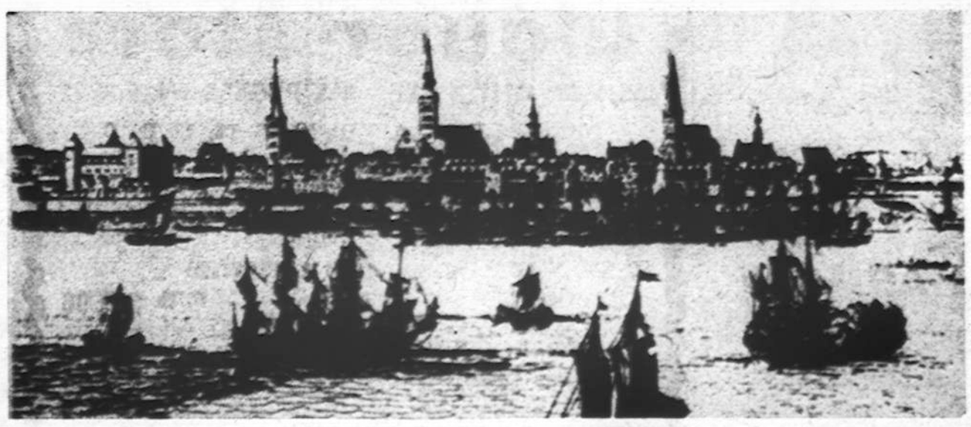

Ryga septynioliktame šimtmetyje (graviūra)

TRYS LATVIŲ LIAUDIES DAINOS

MEILĖS MOTYVAI

Nežaisk manim, mergyte, būk rimta.
Ir atvirai sakyki — taip ar ne?
Jei taip — atnešk, brangioji mylima,
Auksinį sutuoktuvių žiedą.
Jei ne — tai mano žiedą sugrąžinki —
Aš jį tik išmainiau į tavąjį.

Girdėjau besimeldžiant obelėlę.
Tegul graži mergaitė rudenėjant,
Vaisius nuskynus nuo aukštų šakų,
Gijas ant jų kabina išdžiovinti.

Galvus, galvus tas rytmečio vėjelis,
Skaisčiai raudona ir karšta saulutė.
Toksai yra ir lūpų pabučiavimas
Mano brangios, mielos...

KARIO ATSISVEIKINIMAS

Kada sugrįšiu? — pasakyk!
Tada, kai tvoros vėl žaliuos,
Kai akmenynė moliu virs,
Kai kietos uolos iš gelmės
Putodamos iškils,
O plunksnos pasiners. Tada,
Mano tėvai, šią žemę pamatysiu...

ŽYGIS Į MŪŠĮ

Sakmė gal prasidės daina,
Bet baigsis išgąsčiu ir širdgėla.
Neraudoki, mano sese,
Šviesų rytą susitiksim.

Vertė A. Naudžiūnas

Split by PDF Splitter

Apie Ernestą Galvanauską

(Atkelta iš 3 psl.)

vis, ko gero, "nuplikinti"... Prisipažinsiu, kad tokiose aplinkybėse ne kartą ir "sugriešijau", kai kuriuos, labai "karštus" Galvanausko argumentus versdamas anglų kalbon, juos kiek šaltesniais "bandažais" apsukdamas...

Po posėdžių kalbėtasi dažnai ir kitais klausimais (apie pasaulinę politiką ir ką kitą) prie vakarienės, ar lengvojo vyno stiklelio. Ir Norman Davis netrukus pradėjo žavėtis mūsų ministeriu pirmininku ir užsienių reikalų ministeriu Galvanausku.

"Say, Mr. Balutis — sako jis man vieną dieną — what a pity he does not speak English! I like him. He is a great man, you know, and I am glad he came here"...

Tolimesnėse derybose, turint čia pat po ranka E. Galvanauską, kuris galėjo kalbėti Lietuvos vyriausybės vardu, įklimpęs derybų vežimas buvo laimingai ištrauktas kompromiso būdu: abi pusi padarė šiokių tokių nuolaidų, ir netrukus Klaipėdos sutartis buvo pasirašyta. Dar vienas stambus akmuo nuo Lietuvos valstybinio kelio buvo nuverstas.

* * *

Lietuvos valstybės organizavimosi laikotarpyje E. Galvanauskas, be abejonės, buvo pirmaeilės svarbos veiksnys, bestatant ją ant tvirtesnių kojų. Jo nueitas valstybinis kelias nuklotas ilga, labai ilga eile stambių žygių ir darbų. Objektyvus istorikas turės pakankamai įdomios medžiagos tam laikotarpiui nušviesti. Jeigu Lietuvos nepriklausomybės laikai išaugino ilgą eilę tikrai stambių valstybės vyrų, tai Ernestas Galvanauskas, be abejonės, bus toje eilėje vienas iš stambiausių mūsų valstybės šulų, vienas iš tokių vyrų, kurių darbais taip mes, taip ir ateinančios gentkartės galės pasididžiuoti.

* * *

Kai kas mano, kad šitokiomis iškilmingomis progomis, kaip jubiliejai ir įvairios garbingos sukaktys, dera kalbėti tik labai iškilmingai, "rimtai". Dieve gink — jokių juokų, nei anekdotų!.. Man prisimena mano jaunystės dienos — mano ir Galvanausko, nes jis tik vos trejetu metų už manę jaunesnis. Taigi tais laikais ne vienas studentas buvo užsikrėtęs paplitusia maskoliška liga, ar mada, kurioje rimtumas reiškėsi tuomi, jog reikia visuomet vaikščioti tik su smarkiai suraukta kakta, su krūvon sutrauktais antakiais, be jokios šypsos ir drūčiai sučiauptomis lūpomis. Mat, tegul kiekvienas mato, kaip drūčiai mąstoma, rimtai galvojama. Tokia tada buvo Maskolijoj mada ir ne vienas mūsų studentų ja užsikrėtė. Ir juokinga buvo žiūrėti, kai toks jaunuolis, dar ir skustuvo neragavęs, jau lošė seno, susiraukusio "filosofo" rolę... Kai kas jų iš jaunystės prie tos mados taip įprato, kad ir ligi senatvės tokių raukšlių pasiliko, ir sau ir kitiems gyvenimą pakartindamas.

Mūsų Jubiliatas tokiu "filosofu" nebuvo. Kiek atsimenu, jis buvo geros ir linksmos nuotaikos vyras. Dažnai mėgdavo "pabaikauti", pajuokauti. Norėčiau ir aš šį rašinėlį užbaigti kokiu nors anekdotu apie mūsų Jubiliatą, kuo nors linksmesniu, ne vien pagyrimais. Bėda tik, kad po tiek metų daug kas man jau spėjo iš galvos ir atminties išgaruoti. Bet vieną kitą linksmesnį epizodą iš E. Galvanausko gyvenimo dar visgi prisimenu. Ir jeigu aš tai priminsiu, tai manau, gal ir mūsų gerbiamas Jubiliatas, šiandien Afrikos saloje sėdėdamas, jeigu nenusikvatos, tai bent nusišypsos, tuos senus laikus prisiminęs. Norėčiau nors senais dalykais iššaukti jam šypseną jo Jubiliejaus dienoje.

* * *

Vasarą 1919 metais E. Galvanauskas buvo iškviestas prezidento Smetonos iš Šveicarijos Kaunan. Netrukus, tapęs ministeriu pirmininku ir finansų bei prekybos ir pramonės ministeriu, jis pradėjo energingai tvarkyti Lietuvos ekonominį gyvenimą. Laikai buvo itin sunkūs. Tik ką pasibaigęs pirmasis Pasaulinis karas paliko Lietuvą, galima sakyti, pelenuose. Visko trūko, o parsigabenti iš kitur taipgi nebuvo kaip, nes ir pinigų jauna valstybė neturėjo. Reikėjo be daugel ko apsieiti ir tenkintis tuo, ką turėjome, arba pasigaminti "namie", ką galėjome.

Tokiais tai laikais parvykau Kaunan ir aš, baigus darbus Lietuvos delegacijai Taikos konferencijoje Paryžiuje. Netrukus išgirdau tuomet paplitusią Kaune linksmą istorijėlę apie mūsų jauną ir naują prekybos ir pramonės ministerį p. Galvanauską. Ve, girdi, pagaliau ir mes susilaukėm ne kokį ten sermėgių, bet tikrą Vakarų Europos vyrą, kuris tuojaus ėmėsi "europinti" Lietuvą... Ir su pasigardžiavimu, bet be jokio piktumo, buvo pasakojama apie E. Galvanausko pirmuosius žygius, Lietuvos gyvenimą modernizuojant. O buvę, esą, štai kaip:

E. Galvanauskas, gyvendamas užsieniuose ilgokus metus (Belgijoj, Prancūzijoj ir Serbijoj), matęs ir girdėjęs, kad iš obuolių daroma labai geras "marmeladas" — atseit, tokia obuolinė košė (nelyginant "džiamas"), — kuris gerai gali atstoti net ir sviestą. Sviestas tuomet buvo pusėtinai retas dalykas karu nualintoj Europoj ir todėl jis buvo geriausia prekė eksportui užsienin — vadinasi, lengviausias būdas svetimai valiutai gauti. O gi tų obuolių Lietuvoj, esą, tuomet buvę pilni daržai. Taigi Galvanauskui, sakoma, čia ir šovusi galvon laiminga mintis: virti obuolinį marmeladą — ir vietos medžiagą sunaudosim, ir gero valgio pagaminsim, ir atlikusį sviestą pardavę, pinigų gausim...

Pasakyta — padaryta. Prekybos ir Pramonės ministerija parūpino bačkas - statines, po kaimus ir daržus surankiota dideli kiekiai obuolių ir pradėta virti - gaminti tas europietiškas marmeladas. Pasakota, jog visoje Lietuvoje privirta to skanaus "zagranično" marmelado bačkų - bačkos...

"Na, tai ir puiku" — sakau aš tam mano pasakoriui. — "Geras ir naudingas darbas padarytas, tai ko čia dar besišypsodamas kvaksi, lyg višta kiaušinį padėjusi?.."

"Palauk, palauk, brač, — sako man mano pasakorius — dar aš nepasakiau "Amen"... Palauk mano pasakėlės galo! Mat, ne taip puikiai išėjo, kaip tu manai.

O išėjo, anot jo, ve kaip:

Esą, kai pradėjo tas obuolinis "marmeladas" statinėse rūgti, tai bačkose pasidarė tokia "macis", kad ir bačkų lankai niekaip išlaikyti negalėjo... Bačkos tik pykšt - pokšt! pykšt - pokšt!.. Kai kieno net pamanyta, bene naujas karas bus prasidėjęs...

Taip tas visas obuolinis "marmeladas" ir nuėjo velniop. Sprogus statinėms, visa košė pasipylė žemėn. Ir daugiau "marmelado" jau negaminta. Bet niekam iš to skriaudos nebuvo ir niekas dėl to eksperimento nepyko: Ūkininkai, obuolinių sodnų savininkai, pypkės dūmą traukdami, aiškino: et, esą, ką čia ilgai pasakoti. Nieko neprapuolė — ūkyje viskas "susigadija": duonos tai jau netepsim, bet daržams bus gero mėšlo, o kas liks — nagi tai kiaulės gardžiai sudoros. Ūkyje nieko niekais nenueina...

Taip tai ne visai sėkmingai ir baigėsi pirmoji pastanga Lietuvą sumodernizuoti... Bet tolimesnės Galvanausko ir po jo sekusių Lietuvos valstybės vairuotojų pastangos greit pastatė Lietuvą europinių tautų eilėse. Galvanauskas, nepaisant vieno ar kito nepasisekimo, gali pilnai būti patenkintas tuo, kad jis buvo vienas pirmiausių pionierių išvesti Lietuvą į platesnį Vakarų civilizacijos kelią.

* * *

Šiemet Ernestas Galvanauskas turėjo labai rimtą ir, kaip jo amžiui, labai pavojingą vidurių operaciją. Bet senas Veteranas nepasidavė ir, girdžiu, beveik grįžęs vėl geron sveikaton. Galvoja apie grįžimą Europon, kaip sako, "senus kaulus arčiau Lietuvos parnešti"...

Jo 80 metų sukakties proga, mes visi palinkėkime jam dar daug geriausios sveikatos ir šauniai užtraukim, kad jis net tame Madagaskare girdėtų:

Ilgiausių metų, ilgiausių!!!

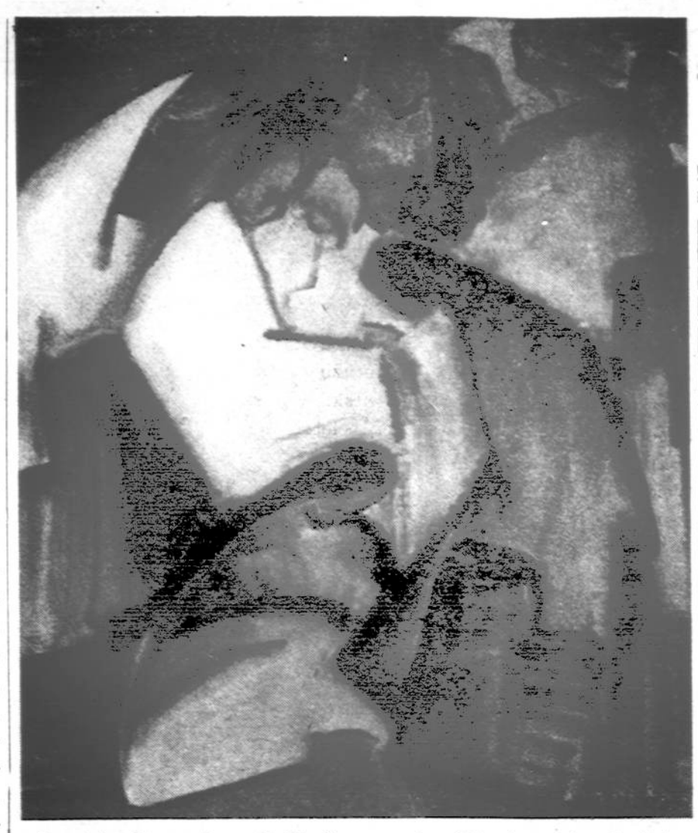

Po pietų dangumi. — J. Rimša savo vien šiltomis spalvomis išsiskiria iš kitų lietuvių "šiauriečių" menininkų Kultūros kongreso parodoje. "Bolivijos indėnų" vaizduotojas gyvena P. Amerikoje ir pasirenka vietinius žmones ir gamtą savo kūrybai.

Dr. Jonas Grinius iškilmingame Kultūros kongreso atidaryme Jaunimo Centre XI. 22, II:30 skaito pagrindinę paskaitą "Lietuvių kultūrinio veikimo gairės" ir literatūros sekcijoj, kurios darbai prasideda XI. 23, 6 val. vak. Jaunimo Centre tema "Lietuvių literatūros tematinės problemos".

Dr. Jonas Puzinas, Kultūros tarybos pirmininkas, darys platų pranešimą "Mūsų kultūriniai uždaviniai ir jų vykdymas" XI. 22, 12:15 val. Kultūros kongreso atidaryme Jaunimo Centre.

PERKU IR PARDUODU
PAŠTO ŽENKLUS IR SENUS PINIGUS
PATRIA
6312 S. Western GR 6-6592
Atdara 11-4 ir 6-8

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

DAINA ELECTRONICS
Sav. Inž. A. Sėmėnas
TV - RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELĖS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUTĖS
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausios kainos ir garantija
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago 11

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų
A. VILIMAS
3415 S. Lituanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

ŠV. PANELĖS MARIJOS SPALVOTAS PAVEIKSLAS
su Žemaičių Kalvarijos bažnyčios altoriumi ir bažnyčia bei Kalvarijų kalnais ir koplyčiomis, kuris buvo pagamintas 1905 metais, bus atiduotas spausdinimui. Jo didumas 12×17 inčių. Paveikslas labai gražus ir brangus prisiminimas. Paveikslo kaina be rėmų 5 doleriai. Platintojas Laurynas Liaugaudas. Kas norėtų jį įsigyti, siųskite užsakymus su pinigais:
LAWRENCE P. LEWGOWD,
4167 Adams Str., Gary, Indiana

STIRBIS FUEL OILS
Aliejus virtuvei ir krosnims
"Geresnė ir pigesnė alyva"
Tel. HEmlock 4-6264
PETRAS STIRBIS
6741 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

GERA PROGA!
Geroje apylinkėje parduodama Marquette Batų Taisymo dirbtuvė. Skambinti —
HIlltop 5-6914

5% ANT BONUS SĄSKAITŲ
ir
APDRAUSTA
Didesnis uždarbis už santaupas, paremtas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.
MIDLAND SAVINGS
4040 Archer Ave. • Chicago 32

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV, RADIJAI, HI-FI, VEŽINTUVAI
Pardavimui--taisymai Sekm. uždaryta

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro ir sekmadieniais nuo 12 iki 5 val. atidaryta tik 6211 S. Western Ave. krautuvė.

KVIEČIAME APLANKYTI MŪSŲ NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING
4 1/2%
Naujas sukštas dividendas numatomas mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m.
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r.
VALANDOS: PIRM. ir KETV. ..... 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. ir PENKT. ..... 9 v. r. iki 5 p. p.
ŠEŠTAD. .... 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

GRIGUS
PHARMACY
VISOS VAISTINĖS REIKMENYS
Išpildome receptus ir turime naujausius patentuotus vaistus.
Atdara kiekvieną dieną nuo 9:30 v. r. iki 10:00 v.
Sekmad. nuo 9:30 v. r. iki 2:00 p. p.
Grigus Pharmacy
6725 South Pulaski Rd.
CHICAGO 29, ILLINOIS
Tel. LUdlow 1-1919
Joseph M. Grigus, B.S., R. Ph., savininkas

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
NOVEMBER — LAPKRIČIO 15, 16, 17 D. D.

METAXA FIVE STAR GREEK BRANDY	Fifth	$5.79
STOCK V.S.O.P. 10 YR. OLD IMPORTED BRANDY	Fifth	$3.98
DU JARDIN V. S. O. P. GERMAN BRANDY	Fifth	$4.98
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth	$4.89
RICCADONNA Imported VERMOUTH Dry or Sweet 30 oz. Bottle		$1.19
ANCIENT AGE 6 YEAR OLD KENTUCKY BOURBON WHISKEY	Half Gallon	$8.49
ARROW MARTINI or MANHATTAN COCKTAILS.	Full Quart	$2.98
SANDY MacDONALD IMPORTED SCOTCH WHISKEY	Fifth	$3.98
Close out PRAGER BEER Case of 24—12 oz. Bottles	Case	$1.99
PRIOR BEER Case of 24—12 oz. Cans	Case	$3.98

SUKAKTUVINIS
IŠPARDAVIMAS
Kiekvienas gauna ypatingą šventės dovaną. Dabar yra laikas prisiminti pageidavimus rudens ir žiemos sezonui Jūsų artimųjų anapus vandenyno:

VILNOS	KARTONAI
VIETINĖS ir ANGLIŠKOS	ŠILKAI
PALTAMS MEDŽIAGOS	STANGRUS IR IŠSIUVINĖTAS NAILONAS
KOSTIUMAMS	CAPRONAS visų spalvų
BOUCLE	AKSOMAS
CHINCHILLA	IMPILAMS MEDŽIAGA
VELOURS	PAKLODĖMS
KREPAS	

Mes taip pat turim užuolaidoms, uždangalams ir baldų apmušimams medžiagas
STEIN TEXTILE CO.
616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St., Chernin's aikštėje.
Užuolaidos ir apdengimai baldams siuvami taip pat pagal užsakymą.

Split by PDF Splitter

FILMŲ ĮVAIRUMAI

ALĖ RŪTA

"Girls! Girls! Girls!" Jau visi tie šauktukai rodo, kad šis filmas yra triukšmingas, pilnas merginų, jaunatvės, spalvingumo bei romantikos. Taip ir yra. Jauniesiems žiūrovams (ne vaikams), žinoma, šis Paramount studijos naujas gaminys patiks. Deja, meniškumo jame maža. Tai tuščia meilės istorijėlė, tiktai labai triukšmingai pateikta. Jūros vaizdai neblogi, spalvos ir vaidyba — patrauklios. Filmas techniškai gerai sumontuotas, net ir meilės intrigėlė sumaniai supinta. Bet visokiais atžvilgiais šiame filme stinga saiko. Per triukšmingas, per gausu merginų, vietomis per sentimentalu, kitur vėl — grubu ir jusliška. Pavyzdžiui, motinos pagerbimas gerokai nusaldintas, mažų mergyčių vaidyboje sumaišyta angelų tema su hula ir tvisto motyvais. Paskutinėse filmo scenose tiek rėksmo, tiek įvairios muzikos mišinio, spalvų ir moteriško kraipymosi, kad visa tai vargina jau net ir jaunus žiūrovus.

Geriausias dalykas šiame filme yra Elvis Presley. Čia jis vaizduoja jauną jūrininką, neturtingą, bet patrauklų, gerą dainininką, pagarbų vyresniesiems, narsų muštynėse ir gaudyte gaudomą merginų.

Elvis Presley yra išaugęs ne tik į puikų savo žanro dainininką, bet ir į neblogą aktorių. Gaila tik, kad jam taikomi filmai dažniausiai yra pigūs, nemeniški. Jis turi vaidinti kvailiausiose situacijose. Ne Elvis taikomas filmui, bet jam specialiai parašomi filmai, jo gabumams taikomos rolės. Užtat visada jo vaidmeniui pritaikoma daugybė dainų. Šiame filme jam tenka dainuoti laive ir kabarete. Visas dainas jis atlieka puikiai, nors ne visos vienodo muzikinio lygio. Vaidyba čia jo irgi išieškota, išstudijuota ir atlikta nuoširdžiai. Tik norėtųsi, kad Elvis Presley gerbėjai, filmų gamintojai, leistų jam pabandyti prasilaužti ir į rimtesnius, dramatinius vaidmenis. Šio gabaus jauno vyro gerbėjai, atrodo, siekia per jo gabumus tik pinigų, o visiškai nėra linkę padėti jam iškopt į meno platumas ir aukštumas.

"The Connection". Šis toli gražu ne konvencionalus ir ne holyvudiškas filmas turi dabar didelį pasisekimą žiūrovuose, nors jį bandoma iščenzūruoti (kalba ir kai kurios mintys). Tai labai natūralistinis filmas iš sergančių žmonių (vartojančių narkotikus) gyvenimo. Techniškai atliktas labai gerai. Įdomus ir naudingas pažiūrėti vien tik suaugusiems, aplamai, natūralizmo mėgėjams. Šiaip filmas labai niūrus, nuobodus, vietomis šiurpus, kontroversiškas. Nespalvotas. Vaidina juodieji ir baltieji žmonės. Kai kurių vaidyba labai gera. Vieninteli artistė moteris: senutė, Salvation Army darbininkė. Veiksmas vyksta šiais laikais bet kuriame Amerikos didmiestyje.

"A matter of who". Šioje anglų gamybos komedijoje įdomus tik Terry Thomas, geras anglų komikas. Jo vaidybos įdomu pasižiūrėti. Šiaip filmas nespalvotas ir neįdomus. Komedija gal tik todėl, kad tuštoka ir kad prikaišiota komedijos atributų: senas kavalierius, nesugaunama meilė, įtarimai, muštynės, mažos aferos ir panašiai. Pasijuokti nėra iš ko, išskyrus keletą vykusių, komiškų Terry Thomas vaidybos momentų.

Šokanti gyvatė. — "Le Serpent qui danse" yra šio beveik abstraktinio kūrinio pavadinimas. Menininkas — **R. Viesulas,** iš Philadelphijos. Jis yra vienas iš pusšimčio menininkų, dalyvaujančių Kultūros kongreso parodoje Jaunimo Centre.

Rašytojas Jurgis Jankus Kultūros kongreso literatūros sekcijoj XI. 23, 6 val. skaito paskaitą "Grūdas, nukritęs į akmenis".

Prof. V. K. Jonynas, atidarant Kultūros kongreso parodą Jaunimo Centre, XI. 21, 6:30 val. vak., skaitys paskaitą "Lietuvio kūrėjo įnašas emigracijoje".

● **Agronomė Valerija Vasaitienė** penketą metų dirbusi kaip žemės ūkio tyrimų asistentė Wisconsino Universitete Madisone ir Maryalndo Universitete College Parke, pakviesta į JAV Žemės ūkio tyrimo centrą (U. S. Agricultural Research Center) Beltsville, Md., maitinimo specialistės (Nutrition Specialist) titulu. Darbą naujose pareigose pradės šio mėn. 26 d. Šioje didžiulėje Federalinės valdžios įstaigoje ji bus pirmoji lietuvė.

● **Pagerbtas muzikas A. Budriūnas.** Lapkričio 3 d. Vilniuje įvyko muz. A. Budriūno kūrybos vakaras, pažymint kompozitoriaus 60 gimimo metines. Koncerte dalyvavo keli ansambliai ir sol. V. Adamkevičius. J. Palečkis Aukščiausios Tarybos vardu muziką apdovanojo nusipelniusio liaudies artisto titulu.

Spaudos paroda Kultūros kongrese

Spaudos parodos rengimu rūpinasi žurn. **Jonas Vaidelys,** šioje srityje jau ne vienu atveju parodęs gražaus įgudimo. Jam talkon atėjo švietimo vadovas mokytojas J. Tamulis, akcentuojąs šioje parodoje švietimo ir pedagoginius leidinius.

Taipgi bus naujas ir įdomus skyrius, apimąs lietuvių disertacijas ir mokslo darbus, išleistus laisvajame pasauly įvairiomis kalbomis. Šiuo metu jau turima 20 disertacijų: lotynų, italų, vokiečių, ispanų, prancūzų kalbomis.

Parodoje bus pabrėžta bibliografijos ir kritikos žurnalo "Knygos" 40 metų sukaktis. Matysime tą žurnalą, kuris vėliau užleido vietą "Bibliografijos Žinioms". Bus išstatyta ir Silvestro Baltramaičio Bibliografija, išėjusi 1904 m. Peterburge, bei eilė kitų. Apskritai, bibliografijos skyrius bus išsamiausias bet kada rėgėtas išeivijoje.

Jei bus vietos, numatoma ir nepriklausomos Lietuvos bei caro laikų knyga ir periodika. Norima parodyti "Šaltinį": Seinų, Mariampolės ir Londono. Be to, bus gausi Škotijos periodika, net ir "Laikas" 1905 metų. Bus ir Seinų "Vadovas", M. Biržiškos "Visuomenė" ir kiti.

Norima nepamiršti ir Kanados lietuvių, kurie jau davė taip gi gražų įnašą. Bus stengiamasi atskirai išstatyti ir poeziją bei beletristiką ir kt. Matysime ir laisvojo pasaulio lietuvių periodiką, kuri paskutiniu metu gausi Australijoje.

Spaudos paroda atidaroma pirmoji, lapkričio 21 d. 6:30 val. vakare, po to seks meno ir architektūros parodų atidarymas. Spaudos parodą atidarys spaudos sekcijos pirm. kun. dr. J. Prunskis. Į parodą įėjimas nemokamas. a. b.

Prof. Pranas Skardžius Kultūros kongreso lituanistinių mokslų sekcijoj XI. 24, 2 val. skaito paskaitą "Apie Dievą ir Perkūną".

POEZIJOS KONKURSO JURY KOMISIJA JAU LAUKIA RANKRAŠČIŲ

"Draugo" poezijos konkurso vertinimo komisija, kaip žinome, sudaryta Washingtone. Komisijos pirmininkas — **Antanas Vaičiulaitis,** rašytojas ir literatūros kritikas. Komisijos sekretorius — dr. **Antanas Sužiedėlis,** psichologijos profesorius Amerikos Katalikų Universitete Washingtone, plačiai besireiškiąs lietuviškoje spaudoje, jau čia išsimokslinusios kartos atstovas. Kiti komisijos narai: dr. **Jonas Balys,** žymusis mūsų tautosakininkas, daugelio studijų ir knygų autorius; dr. **Jonas Aistis,** vienas ryškiausių mūsų poetų, literatūros kritikų bei publicistų, ir **Leonardas Dambriūnas,** kalbininkas, aktyvus lietuviškosios spaudos bendradarbis.

Taigi šiam jubiliejiniam Maironio metų "Draugo" poezijos konkursui jury komisija sudaryta iš didžiai kompetentingų žmonių. Belieka dabar tik rašytojams gyvai atsiliepti ir su savąja kūryba konkurse dalyvauti. Rankraščių išsiuntimo terminas yra gruodžio mėn. 1 d.

(O. S. F.)

Sisters of the Third Order of St. Francis of Maryville

HISTORY: The Sisters of the Third Order of St. Francis of Maryville, Missouri, were founded in 1894, and were organized as a religious body on July 13., 1894. The Community was affiliated with the Franciscan Order, in 1904. In 1931, the Constitutions were approved by the Sacred Congregation of Religious and, on July 4, 1939, the Decree was approved and confirmed by Pope Pius XII. The first hospital opened by the Community was St. Francis Hospital in Maryville, on September 8, 1894. The other hospitals owned and operated by this Community are: St. Anthony Hospital, Oklahoma City, opened in 1898; St. Elizabeth's Hospital, Hannibal, Missouri, opened in 1915, and St. Mary's Hospital, Nebraska City, opened in 1927.
PURPOSE: The geenral aim of the Congregation is the sanctification of the Sisters through the three-fold vows according to the Rule of the Third Order of St. Francis. The special aim is the practice of charity toward one's neighbor by the care of the sick in hospitals; by the education of boys and girls, especially orphans, and by the education of girls in college, if necessary.
QUALIFICATIONS: All candidates must possess the following qualifications: legitimate birth, good repute, sound and tractable mind, and, above all, a vocation to the religious life. Those with an internal disease or an external deformity shall not be admitted.
HABIT: The habit is black, with a cape of the same material. The coif and collar are white. The novices wear a white veil, and the Sisters wear a black veil and a small black crucifix.

FOR FURTHER INFORMATION PLEASE WRITE TO:
MOTHER M. VINCENTIA
O. S. F., DEPT.
MT. ALVERNO CONVENT
MARYVILLE, MISSOURI

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS RŪŠIES FOTOGRAFIJOS MŪSŲ SPECIALYBĖ
PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.

"Order now for the Holidays our Individual Molds"
Visit our lovely old fashioned
FOUNTAIN ROOM and Bulk Store at
1100 Chicago Ave., in Oak Park
Bulk Store 42 Lake St., Oak Park, Ill.
PETERSEN ICE CREAM CO.
Fruit Punch Frappe
For Graduations and Wedding Receptions
Individual Ice Cream Molds - Ice Cream Cakes
For Suburban Deliveries
Special consideration for your church, club or school
5835 W. Lake St. EUclid 6-6130, EStebrook 8-1760

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

DOVANAS KALĖDOMS
savo artimiesiems
SIŲSKITE JAU DABAR
ir tik per
CENTRAL PARCEL SERVICE
kurio pagrindinė įstaiga yra
220 South State Street
Telefonas WA 2-9854,
gi B. Vitkaus vedamą skyrių rasite
2618 West 63rd Street
Telefonas WA 5-2466

Maisto produktų siuntiniai, akordeonai ir siuvamosios mašinos dabar pristatomi 4-5 savaičių laikotarpyje.

Turime ypatingai gausų pasirinkimą prekių siuntiniams sudaryti. Apsilankykite pas mus ir vietoje įsitikinkite.

GARANTUOTĄ SIUNTINIŲ PRISTATYMĄ TRUMPIAUSIU LAIKU ATLIEKAME JAU NET 16 METŲ.

LIETUVIŠKO STILIAUS MĖSINĖ IR DEŠRŲ GAMYKLA!
VOSYLIUS FOOD MART
2433 West 69th St. Telef. PRospect 6-2113

Gamina ir parduoda lietuviškas rūkytas dešras, skilandžius, įvairią rūkytą ir šviežią mėsą. Liet. sūriai, saldainiai, medus, delikat., grocery prekės.

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI ŠIŲ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakariškos pirmad. 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEmlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave.,
Chicago 29, Ill.

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnavimą vietoje $3, už dirbtuvės darbą — $10 ir dalys. Pigios paveikslinės lempos.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. II a., PR 6-1063

DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ PAS LIETUVIUS PREKYBININKUS!

Dedame keletą pavyzdžių:

1961 OLDS. 98, Full Power & Air cond. KAIP NAUJAS	$2,750.00
1960 PONT., 2 dr., H. T. Full price	$1,750.00
1961 CHEV., 4 dr., 6 cyl. Stand. Trans.	$1,550.00
1961 FORD Galax., 4 dr. Power	$1,550.00
1959 CAD. Fleetwood, 4 dr. Full Power .... AIR COND.	$???
1960 FALCON, geram stovy, tik.....	$50 įmokėti
1962 PONT. Bonn. Conv., tik	$2,800.00
1959 PONT. Bonn., 4 dr., H. T. Power ..	$1,195.00
1959 FORD Galax. Power, 4 dr., 6 cyl. Auto.	$995.00
1960 RAMBLER Ambas. 4 dr. Power	$1,025.00
1958 CHEV. Conv. Stand. trans.	$995.00
1959 DODGE, 4 dr. Power	$895.00

Pasirinksite iš 30 kitų automobilių

Vacys Motor Sales
6516 SO. WESTERN AVE.
Chicago 36, Ill. Tel. WA 5-5121

4½% current dividend — **5%** on investment bonus

4½% DIVIDENDŲ MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 4 metų investmento bonus mokame 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokėsime po ½% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., antrad., Penktad. ir šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaryta: ketvirtad. 9 v. r. — 8 p. p.

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuošimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.
Dėl informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. „ 9 „ 4 „ „
Trečiad. uždaryta visą dieną.
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. „ 9 „ 8 „ „
Šeštad. „ 9 12:30 „

4½% anticipated dividend on investment accounts

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausioji ir mūsų klijentų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GRovehill 6-7575

Split by PDF Splitter

JAV IR KANADOS LB II-ojo KULTŪROS KONGRESO PROGRAMA

TREČIADIENIS, lapkričio 21, Jaunimo centre

6:30 Spaudos, dailės ir architektūros parodų atidarymas. Vytauto K. Jonyno paskaita: Lietuvio kūrėjo įnašas emigracijoje. Parodos vyksta visą laiką Kongreso dienomis: dailės paroda — Čiurlionio galerijoje, architektūros — vestibiuliuose, spaudos — 203 kamb. Dailės paroda iki 14 m. vaikams nemokama, jaunuoliams 50 c., suaugusiems 1 dol.; katalogas — 50 c. Architektūros ir spaudos parodos nemokamos.

KETVIRTADIENIS, lapkr. 22, Jaunimo centro didžiojoje salėje

9 val. Registracija

10 val. Iškilmingas kongreso atidarymas

KKK-to pirm. Povilo Gaučio žodis

Himnai

Invokacijos: kun. Br. Markaitis ir kun. A. Trakis

Prezidiumo sudarymas

Sveikinimai

žodžiu — LB pirmininkai

raštu — organizacijos ir pavieniai asmenys

11:30 dr. Jonas Grinius: Lietuvių kultūrinio veikimo gairės

12:15 dr. Jonas Puzinas: Mūsų kultūriniai uždaviniai ir jų vykdymas

Pietų pertrauka

(Užkandžiai kongreso dienomis gaunami Jaunimo centre)

2:30 Diskusijos prelegentų paliestais klausimais 6b kamb.

7 v. v. Banketas ir literatūros vakaras. Programos dalyviai: Jurgis Jankus, Julija Švabaitė, akt. Zita Kevalaitytė, Aloyzas Baronas, Gražina Tulauskaitė ir kt. Bilietai į banketą gaunami Kongreso metu Jaunimo centre (5 dol.)

PENKTADIENIS, lapkr. 23, Jaunimo centre

5 val. Fizinio lavinimo sekcija — vad. B. Keturakis — 204 kamb. A. Tamulynas: Sportas lietuviškumo sargyboje; koref. Br. Keturakis

6 val. Literatūros sekcija — vad. B. Babrauskas — 6b kamb.

Jurgis Jankus: Grūdas, nukritęs į akmenis

Jonas Grinius: Tematinės problemos lietuvių literatūroj

Pranas Garšva: Dabartinis knygų leidimas ir skaitymas

Benys Babrauskas: Lietuvis rašytojas Amerikoje ir jo knyga

7 val. Architektūros sekcija — vad. arch. J. Mulokas — 5a kamb.

inž. dr. J. Gimbutas: Senosios lietuvių kaimo statybos savybės ir reikšmė dabar

7 val. Istorijos sekcija — vad. V. Liulevičius — 6a kamb.

kun. dr. K. Matulaitis: Lietuvių Istorijos Dr-jos atlikti darbai ir ateities planai

V. Liulevičius: Šiaurės Amerikos lietuvių kultūriniai laimėjimai

7 val. Spaudos sekcija — vad. kun. dr. J. Prunskis — didžiojoje salėje

J. Kardelis, Neprikl. Lietuvos red.: Mūsų išeivijos spaudos pokario nueitas kelias; koref. Dirvos red. J. Čiuberkis

L. Šimutis, Draugo red.: Mūsų periodinės spaudos ir laikraštininkų ateities uždaviniai

J. Miklovas: Lietuvos gyventojų pageidavimai išeivijos spaudai

St. Pieža, Ch. American red.: Lietuvos reikalų ir mūsų kultūrinių temų kėlimas pasaulio spaudoje; koref. V. Zalatorius

Kiekvienoje sekcijoje po paskaitų vyksta diskusijos ir nutarimai.

ŠEŠTADIENIS, lapkr. 24, Jaunimo centre

8:30 ryto Lituanistinio švietimo sekcija — vad. J. Tamulis — 6b kamb.

J. Ignatonis: Lituanistinio švietimo uždaviniai ir jų vykdymas

A. Rinkūnas: Lituanistinis švietimas Kanadoje

D. Petrutytė: Priešmokyklinis auklėjimas

9:30 Fizinio lavinimo sekcija (tęsinys) 204 kamb.

Simpoziumas: Sportas tautinės kultūros rėmuose

Kalbėtojai: Z. Puzinauskas, Vyt. Grybauskas, Jon. Šoliūnas, A. Tamulynas. Vadovauja Br. Keturakis

9:30 Istorijos sekcija (tęsinys) 6a kamb.

dr. Juozas Jakštas: Š. Amerikos lietuvių istoriografija ir jos ateities uždaviniai

Pranas Pauliukonis: Š. Amerikos lietuvių istorija kaip tautinio auklėjimo priemonė

9:30 Lietuvybės parapijose išlaikymo sekcija — vad. prof. Balys Vitkus — didžiojoje salėje

J. Gylys: Kaip žiūri į lietuvybės išlaikymą parapijoje jos narys pasaulietis?

kun. Pr. Garšva: Tautinė parapija išeivijoje

Po visų paskaitų — diskusijos ir rezoliucijos.

Pietų pertrauka

2 val. Lituanistinių mokslų sekcija — vad. prof. Pr. Skardžius — 6b

dr. Pr. Skardžius: Apie Dievą ir Perkūną

dr. J. Balys: Dainų tyrinėjimo klausimai

Stasys Barzdukas: Mūsų kasdieninės kalbos aktualijos

II-ojo Kultūros Kongreso Komitetas. Iš kairės sėdi: Petras Maldeikis, sekr. Leonas Balzaras, pirm. Povilas Gaučys, vicepirm. Benys Babrauskas, Jonas Švedas. Stovi: Juozas Kreivėnas, Vincentas Liulevičius, Donatas Bielskus, Juozas Tamulis, Balys Vitkus, Jonas Vaičelys. Nuotraukoje trūksta Vl. Jakubėno, V. K. Jonyno, Br. Keturakio, Jono Muloko, kun. Juozo Prunskio, Prano Skardžiaus. (Vlado Juknevičiaus nuotr.)

3 val. Architektūros sekcija (tęsinys) didž. salėje

Diskusijos tautinės architektūros temomis. Dalyvauja dr. J. Gimbutas, arch. J. Žemaitis, arch. J. Stelmokas, arch. J. Mulokas, arch. B. Lukštaitė, arch. Germanas, St. Goštautas

7:30 Muzikos sekcija — vad. prof. Vl. Jakubėnas — 6a kamb.

Juozas Kreivėnas: Lietuvių muzikos dešimtmetis ir kas toliau

SEKMADIENIS, lapkr. 25

8 val. Pamaldos Šv. Kryžiaus parap. bažnyčioje, 4557 So. Wood St. Mišių metu gieda sol. Danutė Stankaitytė. Po mišių kongreso dalyviams ten pat užkandžiai

10 val. Vainiko padėjimas prie Laisvės kovų paminklo ir Baigiamasis posėdis Jaunimo centro didžiojoje salėje: diskusijos, nutarimai, rezoliucijos, premijų įteikimas

3:30 Marijos aukštesn. mokyklos salėje (67 ir California) Simfoninis lietuviškos muzikos koncertas, dirig. Jeron. Kačinskas, solistas J. Vaznelis ir operos choras.

Bilietai 2—5 dol.

Visi kviečiami aktyviai dalyvauti Kultūros Kongrese.

KOMITETAS

● **Dingęs istorijos - etnografijos muziejus.** Dail. Pr. Gudynas per "Tiesą" (223 nr.) ieško istorijos - etnografijos muziejaus Lietuvoje. Esą, šiam muziejui buvę išskirti tarnautojai, rasta vieta Gedimino kalno papėdėje, tačiau ligi šiol muziejus esąs tik buhalterijos knygose. Tuo tarpu eksponatų jau surinkta per šimtus tūkstančių. Pasak Gudyno, Lietuvoje dabar veikia 41 muziejus, tačiau eksponatai nesą teisingai paskirstyti tarp paskirų muziejų. Dar svajojama Lietuvoje įkurti muzikos, teatro muziejus (tuo tarpu JAV tik vieno asmens rūpesčiu, jau senokai prof. J. Žilevičiaus įkurtas lietuvių muzikologijos archyvas — E.).

Norėdamas susilaukti to istorinio - etnografijos muziejaus Lietuvoje, Gudynas pasisakė, kad "jo įsitikinimu" toks muziejus stiprinsiąs darbo žmonių neapykantą priešams, ugdysiąs meilę Sovietijai, broliškoms tautoms..

Attention, Property Owners
SPECIAL
For the First time we are offering our Expert service in Interior and Exterior Painting and Dec. to you at a Savings Never before possible. If you are in need of Any type of Dec. then Now is the time to Have it done. This is a Limited offer. CALL NOW FOR YOUR FREE ESTIMATE. City or suburbs.
J. V. PETRELI
Painting & Decorating
BRunswick 8-5137

GROUP RETREATS
SPEND WEEK-END WITH GOD
up to 40 people
only $15 per person for week-end. Individual Retreatant also welcome. All private Rooms with bath. Convenient location. Write today for information:
BLESSED SACRAMENT RETREAT HOUSE
Dept. CP. U.S. 31 Conway, Mich.

KARPENTERIS
● Visoki namų pataisymai
● Prieinama kaina
IGNAS
Tel. HE 4-5570

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272
Apskaičiavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

CAMERAS
AND SUPPLIES
MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių firmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.
3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois
Tel. PR 6-8998

DŽIUGI NAUJIENA!
Siunčiame mūsų skanius kepsnius maisto ir delikatesų krautuvėms visoje Amerikoje

Čikagiečiams jau gerai yra žinomas puikus Brighton Bakery Felikso Mackevičiaus gaminių skonis. Gyvenantieji ne Chicagoje dabar taip pat gali apsirūpinti skaniais **Brighton Bakery** gaminiais: Raguoliu (Baumkuchenu), lietuviškais biskvitais, įvairių skonių pyragaičiais, aguoniėm babkom, medauninkais, mazurkomis, lietuviško skonio keksais, įvairiais tortais, aštuonių rūšių duona ir kitais gaminiais. Tuos visus gaminius BRIGHTON BAKERY pasiųs jums paštu. Reikalaukite gaminių kainoraščio. iš kurio pasirinksite kas jums yra reikalinga. Čikagiečiai gali vietoje (kepykloje) gauti jau pagamintą prancūzišką tešlą, iš kurios patys namie pasigamins sau pageidaujamus kepinius.
BRIGHTON BAKERY GAMINIŲ REIKALAUKITE VISOSE MAISTO KRAUTUVĖSE, KAIP CHICAGOJE, TAIP IR KITUR.
BRIGHTON BAKERY
2457 West 46th Place
Chicago 32, Illinois Telef. Virginia 7-1250

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711
Atdara pirmad. ir ketvir. 9—9 val., antr., treč., ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 po pietų

BEAUTIFUL HANDMADE
NUN DOLLS
Make Lovely
CHRISTMAS GIFTS, BIRTHDAYS, Too.
Made with loving care with particular attention to detail.
Fine imported materials used to produce a real work of art. The finished product will become a Collector's item and one your little girl will enjoy and love now.
A full 5 decade rosary hangs from the waist and a beautiful crucifix from the neck.
Habit is hand pleated. Doll has beautiful face and is unbreakable. Arms, head and eyes move.
Order early for Christmas allowing two to three weeks for delivery—as much hand work is entailed in producing the most beautiful NUN DOLL available.
Never sold at this price before and not sold in stores.
ONLY $8.95 for 8-inch doll.
ONLY $13.95 for 13-inch doll.
Three habit colors to choose from: Black, White, or Brown.
Send check or money order to:
EDWARD REDMOND & ASSOCIATES
10 E. 2nd Street, Scottsdale, Arizona

PINIGAI Į USSR
Pilnai garantuota. Prašyk platesnių informacijų
GRAMERCY SHIPPING CO., Inc.
744 Broad Street,
NEWARK, NEW JERSEY

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpiaustyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

GAISRO — AUTOMOBILIŲ — GYVYBĖS, LIGOS
ir visų kitų įvairių rūšių bei "home owners" apdraudomis teiraukitės mūsų agentūroje dėl prieinamų kainų.
Išrašome ir patarnaujame visokių rūšių apdraudas lengvais mėnesiniais išmokėjimais.
BACEVIČIUS
APDRAUDŲ AGENTŪRA
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

KVALIFIKUOTOS RANKOS ir AKYS

Ne visi vaistai yra pagaminami vaistų gaminimo laboratorijose. Daugelį receptų mes turime išpildyti tik iš užrašų. Tokiu atveju tik tikslus pasvėrimas ir išmieravimas yra labai svarbu. Kai mes išpildome receptą, Jūs galite būti užtikrinti, kad ji tiksliai išpildysime, kaip daktaro užrašyta.
Kasdien išpildydami didelį kiekį receptų, vartojame šviežius vaistus, kurie veikia pasekmingai. Turime vaistų didelį pasirinkimą ir pačių naujausių ir vėliausių išrastų.
DARGIS DRUG STORE
CHARLES P. DARGIS
Reg. Pharmacistas
2425 W. Marquette Road
Chicago 29, Ill.
Tel. HEmlock 4-6050
VALANDOS:
Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak.
Šeštad. 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Treč. ir sekmad. uždaryta

Europietiškos Medicininių Žolių Arbatos Formulės
Populiari gydom. žolių arbata vartojama Europoje ir suformuluota dvylikos pirmaujančių herbalistų.
Digestosan — padeda virškinimui.
Nervosan — lengva vaistas nervams.
Normosan — padeda sukietėj. viduriams.
Pectosan — kosuliui nuo peršalimų.
Remosan — populiari arbata naudojama daugumos turinčių reumatizmą, artritą ir kt.
Sklerosan — naudojama daugelio vyresnių žmonių pagerinti kraujo cirkuliaciją.
Urosan — švelnus stimuliantas inkstams.
Degrosan — populiarus tarpe tų, kurie nori numesti svorį.
Cholagoga—naudojamas daugelio turinčių tulžies puslės negalavimus.
Kaina $2.50 už dėžę. Pilnas sąrašas gydom. žolių bei gyd. žolių produktų. Virš 1,000 žolių ir prieskonių sandėlyje. Prašykit nemokamo katalogo.
Herb Products Company
Dept. "D"
11012 Magnolia Blvd.
North Hollywood, California

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU NUOŠIMČIU
NERIBOTI FONDAI PASKIRTI NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS
● Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išgales.
● Taupykite STANDARD FEDERAL —stipriausioje Chicagos taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos—saugios ir neša dividendus.
Turtas $82,000,000.00
Atsargos Fondas $7,500,000.00
Dvi automobiliams pastatyti aikštės jūsų patogumui
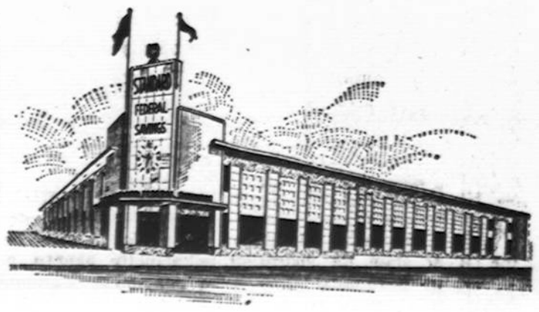

Pinigai padėti prieš kiekvieno mėn. 16 dieną, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos
JUSTIN MACKIEWICH Sr.
Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr.,
President
Naujos darbo valandos: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Antr. ir penkt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Trečiadieniais nedirbama.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
VIrginia 7-1141

Split by PDF Splitter

Originalus spalvinis sprendimas. — P. Kaupas nutapė aliejumi šį "Ponios M. E. portretą". Menininkas pasižymi šviežiu ir lygiu koloritu. Artimas Sezano mokyklai. Paveikslas yra vienas iš šimto kūrinių Kultūros kongreso parodoje.

Ir Lietuvoje minėjo 100-sias Maironio gimimo metines

"Maironis buvęs negyvas, priešiškas, bet... paslėkęs aukštumų"

Lietuvoje didžiojo tautinio atgimimo dainiaus — Maironio 100 gimimo sukaktis buvo paminėta lapkričio 2 d. Dar prieš sukaktį, spalio 31 d., Vilniaus radijas poetą pristatė kaip prieštaringo palikimo poetą. Esą, būdamas Lietuvos dvasininkas, Maironis nesupratęs Lietuvos istorijos eigos. Jis savo kūryboje atspindėjęs buržuazines spalvas, bet pastebėdavęs ir vietas, kurios priklaususios darbo žmogui. Tačiau, girdi, jis tas vietas pavaizduodavęs pagal savo pasaulėžiūrą ir dvasiškio rutiną. Geriausia Maironio palikimo dalimi laikomi lyriniai eilėraščiai. Tą patį vakarą per radiją juos deklamavo (jų tarpe: Ant Drukšės ežero...) aktoriai M. Mironaitė ir J. Kavaliauskas.

Lapkričio 1 l. valst. respublikinėje bibliotekoje buvo atidaryta paroda, skirta Maironio gimimo metinėms. Eksponuoti Maksvoje 1942 ir 1943 m. išleisti du rinkiniai su Maironio eilėraščiais, vertimais, literatūra apie Maironį ir jo poezija muzzikoje. Per 100 eksponatų tarpe buvo ir pirmasis Maironio eilėraštis, išspausdintas "Aušroje", pirmasis pilnas raštų rinkinys išleistas 1926 m. ir kt. Parodoje išstatyti ir J. Gruodžio ir K. Kavecko muzikiniai kūriniai, pagal Maironio tekstus.

Lapkričio 1 d. Vilniaus akademiniame dramos teatre įvykusiose Maironio 100 m. gimimo minėjimo iškilmėse atidarymo kalbą pasakęs raš. A. Venclova ir vėl nesivaržė pulti buržuazinę santvarką, "slopinusią valstiečių gyvenimą, jų pasiekimus" ir pan.

Vis dėlto ir Venclova turėjo pripažinti, kad Maiornio kūryba turi didelę išliekamąją vertę, kad Maironio talentas buvo toli išsiveržęs iš gyvento laiko, klasės ar dvasininko luomo rėmų... Maironis — turėjo pripažinti Venclova — visą lietuvių meną buvo iškėlęs į dideles aukštumas. Be Venclovos, dar minėjime kalbėjo K. Korsakas, V. Mykolaitis - Putinas, E. Mieželaitis, o koncerto programoje pasirodė aktoriai M. Mironaitė su V. Kybartu, K. Kavecko vad. valst. choras, operos ir baleto teatro solistai. I. Žukaitė ir V. Daunoras, S. Sondeckio vad. kamerinis orkestras ir kanklių grupė.

Lapkričio 2 d. kauniečiai buvo susirinkę į literatūrinių namų muziejų. Be stendų su Maironio kūryba, kauniečiai gyvai domėjosi Maironio gyventais kambariais, su knygomis, baldais, paveikslais ir kt. Lapkričio 2 d. Lietuvoje išeiną laikraščiai paskelbė medžiagos apie Maironį, jo kūrybą. "Tiesa" (259 nr.) J. Žiugždos straipsnyje "Poetas ir visuomenininkas" nurodė, kad Maironis lietuvių poeziją buvo "pakėlęs į ligi tol nematytą aukštį". Maironiui skirtame puslapy, be Žiugždos straipsnio ir iškilmių teatre aprašymo (Maironis vadinamas "literatūros klasiku"), dar paskelbtas ir K. Korsako straipsnis.

Lapkričio 3 d. pasirodęs "Literatūros ir Meno" savaitraštis be Venclovos straipsnio, dar paskelbė ir daugiau medžiagos apie poeto poezijos tradiciją, jo pažiūras į literatūrą ir kt. Pagrindinė mintis — nepaisant komunistams nepriimtinų Maironio pažiūrų, jis vertintinas kaip stambiausias tautos poetas. (E.)

Atimki iš pasaulio maldą ir būtų lyg nutrauktumei ryšį žmogaus su Dievu, lyg vaiką padarytumei nebyliu prieš tėvą. — **Fechner**

NAUJI LEIDINIAI

● **"Gimtoji kalba". 1962 m. Nr. 3.** Nauju sąsiuviniu pirmoje vietoje atžymima kalbininko prof. Antano Salio 60 metų amžiaus sukaktis. Parankus, ypač žurnalistams, L. Dambriūno straipsnis "Populiarios spaudos klaidos". Pr. Skardžius rašo apie niekatrosios giminės būdvardžius ir jų reikšmės raidą. Yra ir labai įvairi bei praktiška klausimų kertelė. Suminėta ir visa eilė įvairiuose kalbotyros žurnaluose pasirodžiusių straipsnių, susijusių su lietuvių kalbos tyrinėjimais. Plati spaudos apžvalga kalbiniais klausimais. Gimtosios kalbos metinė prenumerata tik 1 doleris. Administracijos adresas: 717 West 18th St., Chicago 16, Ill.

● **"Lituanus". Lithuanian Quaterly. Volume VII. Number 1—2.** Šitas mūsų jaunosios akademikų kartos leidžiamas anglų kalba žurnalas lietuvių laisvės troškimui ir lietuvių kultūrai garsinti angliškai kalbančiame pasaulyje pastarąjį savo numerį skiria lieutvių tautos rezistencijai prieš įvairias okupacijos akcentuoti. Ryškieji leidinio straipsniai yra šie: "Provisional Governments in Lithuanian History" by Vaclovas Biržiška, "The Development of Resistance and the National Revolt Against the Soviet Regime in Lithuania in 1940 - 1941 by Stasys Daunys, "The Relations of the Provisional Government of Lithuania with the German Authorities June 23—August 5, 1941 by Stasys Raštikis, "The National Resistance During the German Occupation of Lithuania" by Algimantas P. Gureckas, "The Armed Struggle Against the Sovietization of Lithuania After 1944" by Thomas Remeikis, "Selected Documentary Material on the Lithuanian Resistance Movement Against Totalitarianism 1940—1960.

Visa laivojo pasaulio lietuviškoji visuomenė "Lituanus" turėtų moraliai, o ypač materialiai remti savomis prenumeratomis ir labai reikalingomis aukomis. Prenumerata metams loughby Ave., Broklyn 21, N. — 2 doleriai. Administracijos Y.; redakcijos — Lituanus, P. adresas — Lituanus, 916 Wil- O. Box 9318, Chicago 90, Ill.

VALYMAS
KILIMAI, APMUSTI BALDAI
valomi. Slenos valomos ir dažomos — J. Rudis
Tel. CLiffside 4-1050

PLEASE OPEN YOUR HEART.
HELP NEEDED AT ONCE!
"Dollars for Bricks", to build St. Patrick's School in Phenix City, Alabama. Send no matter how little.
c/o SISTER MARY JAMES
Box 168 — Dept. C. P.
"Won't you please Help us!"

Really Handy For The Handyman!

All-Purpose Adjustable Work Horse
Set up and take apart in minutes. Easy to use . . . A cinch to store. Safety and rigidity maintained under all work conditions. Sure is the perfect all-around handyman's work horse. No complicated construction. Stays sturdy and steady for all your chores. Use it a thousand different ways around the house and the workshop. It will never outlive its usefulness . . . and you'll never know how you did without it! Complete, follow-in-a-minute instructions. Set of 2-work horses. $6.98 delivered. Send check or money order to:
IDEAL FOR: Picnic Tables, Work Bench, Sales Display Tables, Game Tables, Boat Storage, Train Tables, Carpenter Horses, Builder's Necessity and Safety Rail
C. E. Lutsche, Dept. L.N.
1176 W. Front St., Monroe, Mich.

Gardaus maisto siuntiniai į visus kraštus. Pilnai garantuota. Prašykite sąrašų ir kainoraščių
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 E. 28th Street
New York 16, N. Y.
Tel. MU 9-0598

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago 42, Illinois
Tel. GA 1-8654 ir GR 6-4339

MOVING
R. SERĖNAS perkrausto bldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
(Licensed by NESHPOSILTORG)
Paskubina jūsų siuntinius jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį.
Siuntiniai APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —
Visuose mūsų skyriuose Jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite, nes pirkdami kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų, tinkamų siuntiniams, pigiau nei bet kur kitur.
Dėl nemokamų kainoraščių ir papildomų informacijų rašykite arba aplankykite mūsų jums artimiausį skyrių:

NEW YORK 3, N. Y	39 Second Avenue	Tel.	CH 3-2583
NEW YORK 11, N. Y.	135 W. 14th St.	Tel.	AL 4-5456
BROOKLYN 11, N. Y.	370 Union Avenue	Tel.	EV 4-4952
BUFFALO 6, N. Y.	332 Fillmore Ave.	Tel.	TL 6-2674
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Ave.*	Tel.	DI 5-8808
YONKERS, N. Y.	235 Neppeshan Ave.	Tel.	GR 6-2681
Atdara: treč., ketv. ir penkt. 5—9 v.; šešt. 10—9 v., sekm. 1—6 p. p.			
Woodhaven 21, N. Y.	84—17 Jamaica Ave.	Tel.	VI 3-1477
PASSAIC, New Jersey	176 Market St.	Tel.	GR 2-6387
PATERSON 1, N. J.	99 Main Street	Tel.	MU 4-4619
*VINELAND, N. J.	W. Landis Av. (Greek Orthodox Cl. Blg.)		
LAKEWOOD, N. J.	126 4th Street	Tel.	FO 3-8569
NEWARK 3, N. J.	128 Springfield Ave.	Tel.	BI 3-1797
IRVINGTON 11, N. J.	762 Springfield Ave.	Tel.	ES 2-4685
HARTFORD, Conn.	132 Franklin Ave.	Tel.	CH 6-4724
NEW HAVEN, Conn.	509 Congress Aev.	Tel.	LO 2-1446
PHILADELPHIA 23, Pa.	525 W. Girard Ave.	Tel.	PO 5-5892
PITTSBURGH 3, Pa.	1015 East Carson St.	Tel.	HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio	904 Literary Road	Tel.	TO 1-1068
Youngstown, Ohio	21 Fifth Ave.	Tel.	RI 3-0440
WORCESTER, Mass.	174 Millbury St.	Tel.	SW 8-2868
GRAND RAPIDS, Mich.	606 Bridge St. N.W.	Tel.	GL 8-2256
DETROIT, Michigan	7300 Michigan Ave.	Tel.	VI 1-5355
HAMTRAMCK, Mich.	11333 Jos. Campau	Tel.	TO 7-1575
CHICAGO 22, ILL.	2222 W. Chicago Ave.	Tel.	BR 8-6966
CHICAGO 8, ILL.	3212 S. Halsted St.	Tel.	WA 5-2737
Los Angeles 22, Cal.	960 S. Atlantic Blvd	Tel.	AN 1-2994
SAN FRANCISCO, Cal.	2076 Sutter Street	Tel.	FI 6-1571
WATERBURY, Conn.	6 John Street	Tel	PL 6-6766
ATHOL, Mass	61 Mt. Pleasant St.,	Tel.	CH 9-6245
BOSTON 18, Mass.	271 Shawmut Ave.	Tel.	LI 2-1767

* Vineland skyrius atidarytas penktad., šeštad. ir sekmadieniais

Invest with First Federal of Coffeyville
"INSURED SAVINGS"
CURRENT RATE
4½%
SAVE BY MAIL
MULTIPLE TRUSTS ACCEPTED
FIRST FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
COFFEYVILLE, KANSAS

UNIVERSAL SHOE STORE

(Liet. batų krautuvė) YA 7-0525
(Virš 40 metų Bridgeporte)
Vėliausio stiliaus batai visai šeimai
3335 So. Halsted Street
Chicago, Illinois
Atdara: kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Pirmadieniais ir ketvitadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

SAVINGS IN BY THE 15th EARN FROM THE 1st
4½% ON INVESTMENT ACCOUNTS
● Mokame pašto išlaidas už santaupų atsiuntimą
● Mokame pinigų perkėlimo išlaidas
● DUODAME PASKOLAS NAMAMS PIRKTI ARBA TAISYTI ● LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI
ALBERT J. AUKERS, prezidentas
VALANDOS: Pirmad. nuo 9 iki 4; antrad. nuo 9 iki 4; trečiadieniais uždaryta. Ketvirtad. nuo 9 iki 8; penktad. nuo 9 iki 6; šeštad. nuo 9 iki 1.
District Savings ASSETS OVER $22,000,000 ESTABLISHED 1897
3430 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • PHONE 254-0104

KAZIK FURNITURE CO.
5905 So. Kedzie Ave., PR 8-1331, Chicago 29, Ill.

Specialus išpardavimas matracų — BURTON DIXIE (Slumber on) RESTONIC Dr. Fuller, HOLLYWOOD lovos ir kiti moderniški baldai. Prieš pirkdami baldus patikrinkite kainas pirmiau pas mus ir įsitikinsite, kad yra pigiau negu kitur.
GAMINAME BALDUS PAGAL UŽSAKYMUS
Pasirinkite stilių ir medžiagą, kuri jums patinka. Taip pat atnaujiname senus baldus.
JUOZAS IR KAZIMIERA KAZIKAIČIAI

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111tn Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7 1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
4845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽIAUSIOS VIETA
REpublic 7-0600 REpublic 7-0601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Akademinės Prošvaistės

Leidžia Lietuvių Studentų Sąjunga.
Redakcinis kolektyvas: Diemantė Karvelytė ir Arūnas Ūdrys.
Medžiagą siųsti: 7026 S. Claremont Ave., Chicago 36, Ill.

TAMSESNIS ĮVADAS ŠVIESESNEI VEIKLAI

Lietuviškoji kultūra pergyvena krizę. Mes nebegalim juoktis iš tų, kurie rašė manifestus apie kultūrinius nuosmūkius, mes nebegalim sau ploti per petį, džiaugdamiesi aukštais atsiekimais, kada su apatija žiūrima į kultūrines vertybes ir lokalinis patriotizmas užstelbia kritišką žvilgsnį.

Ne viena karta ribojasi šios banalumo apelgos. Išreikšdami susirūpinimą mūsų visuomenėje vyraujančiomis tendencijomis, savo žodžius taikome į save, nes šis vedamasis rašomas LSS visuotinio suvažiavimo išvakarėse, proga, kuri gali būti paskutinė mūsų veiklą atstatyti.

Daug savikritikos esam išlieję per suvažiavimus, bet visa tai baigdavosi apatija. Po daugelio žodžių mes apleisdavome Sąjungą ir leidom amerikietiškom mokyklom užauginti studentiją su konformizmą garbinančia vidurinės klasės vertybių skale. Vengdami veiklos jaunimo organizacijose, izoliuodami save nuo darbo visuomenėje, iškeisdami laisvę galvoti į malonaus gyvenimo privilegijas, mes sudavėm lietuviškam gyvenimui nepakeliamą smūgį. Mes pamiršom, kad žodis "studentas" ne tiek reiškia garbę, kiek pareigą.

Ne iš apatijos ir savimi pasitikėjimo kyla kultūros. Tautos išsilaikymas reikalauja dinamiškos kultūros sampratos ir galvojančios bei veiklios studentijos. Tik dinamiška kultūra gali atsakyti į modernaus gyvenimo reikalavimus. Tik supratimas, kad kultūroje nieko nėra amžino, priveda prie dinamiškos kultūros. Vertybių ir institucijų teisė gyvuoti turi būti pervertinamos kintančių sąlygų kontekste Status quo nėra magikos žodis.

Jei šią sampratą mes priimame kaipo gairę savo veiklai, Studentų Sąjunga turi tapti laisvu forumu priešingoms idėjoms, ji turi skatinti ideologinę diferenciaciją, gyvai ir kritiškai reaguoti į visuomeninio gyvenimo apraiškas ir aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime, skatinant kultūrinį dinamiškumą. Mes negalim apsiriboti paviršutiniškumu ar leisti netolerancijai mus apakinti.

Krizėje ne laikas vienas kitam išmėtinėti. Visi mes prisidėjom prie mūsų kultūrinio gyvenimo nualinimo. Bet tik rimtai persvarstydami situaciją ir veikdami su vaizduote bei pasiryžimu, galim atstatyti, kas sugriauta. Visuotinis Suvažiavimas yra svarbiausias momentas organizacijos darbe. Atvykdami į jį, pasiruoškime įsipareigoti. Tegu šie žodžiai lieka tik tamsesniu įvadu šviesesnei veiklai.

Centro Valdyba

E. Marčiulionienė Šv. Jonas Krikštytojas (majolika)

Iš kultūros kongreso meno parodos. Inž. Jono Stankaus nuosavybė.

Su šiuo numeriu pasikeičia "Akademinių Prošvaisčių" redakcija. Puslapį perima redaguoti nauji žmonės. Jie tikisi skaitytojų neapvilti. Tačiau be visų jūsų talkos jausimės bejėgiai. Pradedant šiuo visuotiniu studentų suvažiavimu, laukiame korespondentų bei sąjungos narių artimo bendradarbiavimo.

Redakcija

Vasaros vakaro prisiminimas Nuotrauka Vytauto Maželio

Į BENDRĄ DARBĄ DĖL "LITUANUS"

Nepasakysime nieko naujo teigdami, kad per paskutinę eilę metų studentiškas gyvenimas krypsta į vis daugiau diferencijuotą veikimą — studentai vis daugiau skirstosi į mažesnes grupes. Šitas reiškinys nėra blogas savyje, nes toks susiskirstymas rodo platesnį interesų spektrą. Bėda atsiranda tada, kada atskirų vienetų veikla neranda bendro vardiklio ir kiekvienas veikia beveik visiškai izoliuotas nuo kitų. Toks komunikacijos — dialogo nutrūkimas ilgesniam laikui reikštų mirtį lietuviškos kultūros kūrybai tremtyje, o toliau ir visuomeninę disintegraciją.

Mūsų laimei dar atsiranda interesų, kurie sugeba suburti visą studentiją bendram darbui. Vienas tokių yra LITUANUS žurnalas. Štai ir šiais metais yra vykdomas vajus visų studentų jėgomis. Šalia centrinio komiteto, kuris yra Rochestery, yra susidarę komitetai atskirose vietovėse. Mes tikimės, kad visuomenė neliks abejinga šiam darbui, nes LITUANUS priklauso visai lietuvių išeivijai.

Chicagoje taip pat yra susidaręs LITUANUS remti komitetas, kuriam pirmininkauja **Algis Lukas.** Kiti komiteto nariai yra: N. Remeikytė, Z. Mereckis, O. Didžbalytė, I. Paulauskaitė, R. Vaitkus, A. Balytė, J. Cepulkauskas, V. Litvinas, L. Petrauskaitė, R. Rudys ir D. Stakytė. Ši komisija yra turėjusi keletą susirinkimų ir jau pradeda kristalizuotis planai. Darbas skirstysis į tris dalis — laiškų išsiuntinėjimą, aukų rinkimą ir keletą parengimų. Ypatingai yra sveikintinas užsimojimas suruošti literatūrinį vakarą, kuriame pasireikštų mūsų jaunieji kūrėjai.

Chicaga yra didžiausia laisvajame pasaulyje lietuvių skaičiumi. Tikimės, kad čia bus ir gausiausias atsiliepimas Lietuvos laisvinimo akcijoje.

R. R.

PAVYKUSI STUDENTŲ DEMONSTRACIJA

Š. m. spalio 27 d. Chicagos miesto centre vyko demonstracijos prieš ir už dabartinius prez. Kennedy nutarimus, liečiančius Kubos blokadą ir jo griežtą nusistatymą prieš tolimesnį sovietų veidmainiavimą.

Apie 30 lietuvių studentų, apsiginklavę plakatais, kurie skambėjo "Geriau lavonas negu raudonas" ir su visa eile kitų, paradavo prieš pacifistų grupę, kuri susidėjo iš 200—300 asmenų. Pacifistai sustojo prie Roosevelt universiteto tylos pusvalandžiui. Jiems bemąstant, jų panosėje žygiavo lietuviai studentai. Mąstytojai, matydami, kad negali mūsų grupės atsikratyti, pamažu pradėjo skirstytis ir bematant jų beliko tik saujelė.

Ši demonstracija prieš demonstraciją buvo labai sėkminga. Aprašė laikraščiai, minėjo radijo pasikalbėjimai, o svarbiausia CBS - TV žinios per savo stotis perdavė pusės minutės pasikalbėjimą su mūsų studentų atstovu.

Ateityje bus dar daugiau tokių progų, ir būtų pravartu kituose miestuose gyvenantiems lietuviams organizuoti panašius pasipriešinimus prieš komunistuojančių ideologijų grupes.

Š. m. liepos 21 d. dr. A. Maciūno rezidencijoj įvyko Liet. Stud. medikų ir odontologų draugijos steigiamasis susirinkimas. Susirinkimas nustatė draugijos veiklos gaires ir tikslus ir išrinko draugijos valdybą: A. Tauras — pirm., A. Alekna — vicepirm., ir ižd. ir L. Kaufmanaitė — sekr. Š. m. lapkričio 22 d. draugija numato kolektyviniai pasirašyti įsteigimo aktą.

• Praeitame SAS metiniame suvažiavime priimta 1962—63 metams studijinė tema — "Kataliko intelektualo problematika moderniam pasauly". Rytinio pakraščio SAS studijų dienos įvyko spalio 12 dienos savaitgaly, New Yorke. Eilėje paskaitų buvo nagrinėta tema "Dabartinis jaunimas šiandieninių priešingybių akivaizdoje". Tarp paskaitininkų buvo: dr. J. Grinius, V. Mantautas, A. Čečiauskas ir K. Kudžma. Pax Romanos Šiaurės Amerikos komisijos suvažiavimas įvyko spalio 5—7 dienomis. Ateitininkai buvo šio suvažiavimo šeimininkai.

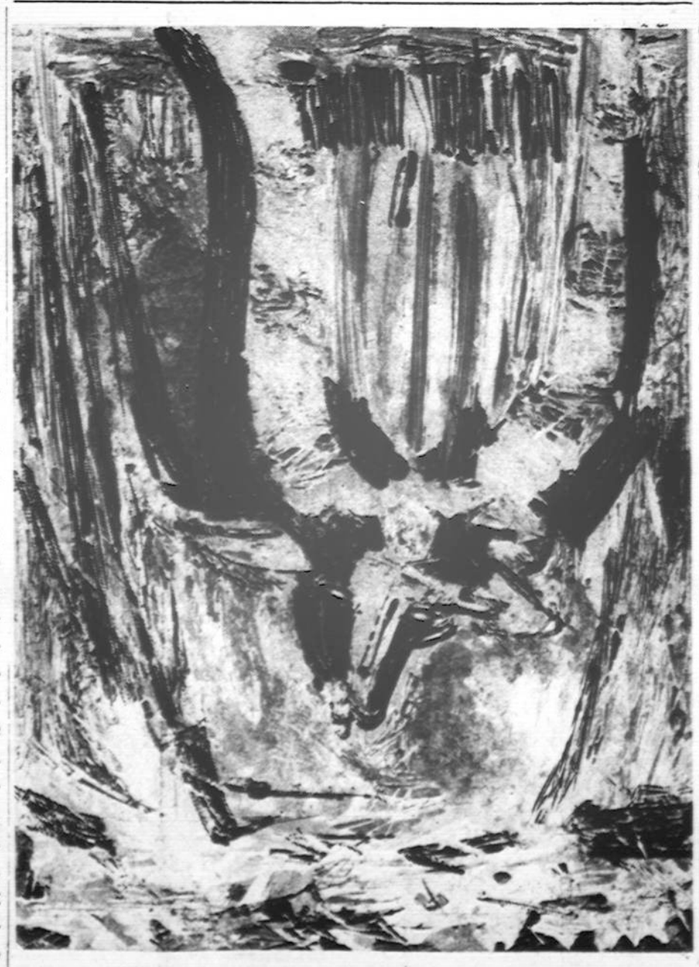

Dangaus ženklas. — "Zodiako ženklas Nr. 1" yra savitas **T. Valiui** dinamiškas abstraktas, spalvota tipografija. Pavadinimas reiškia Avino žvaigždyną. Kurinys vienas iš Kultūros kongreso eksponatų.

ŽMONĖS, ĮVYKIAI IR DARBAI

• Korp! Vytis Urbanoje lapkričio 9 d. suruošė laužą, kuris puikiai pavyko. Skyriaus valdybą sudaro — V. Palčiauskas, J. Žukauskas ir J. Bavarskis.

• Korp! Kęstutis nuotaikingai pravedė savo metinę šventę Coronado Lodge, Indianoje, rugs. 29 d. Priimti tikraisiais nariais: J. Kučėnas, S. Radvila, A. Žukauskas ir A. Žemaitis.

• Korp! Neo - Lithuania savo 40-ties metų sukaktį šventė lapkr. 10 d. Spalvas gavo šie jaunuoliai: R. Česaitė, J. Gamziukaitė, J. Gepnerytė, J. Gliožerytė, R. Jasiūnaitė, R. Jurkūnaitė, A. Kavaliūnaitė, R. Paplėnaitė, R. Raulinaitytė, D. Rūkaitė, K. Sabaliauskaitė, G. Sirutytė, J. Staniulytė ir J. Zymonas.

• Santaros antrasis šių metų susirinkimas įvyko lapkr. 9 d. G. Gedvilos paskaita "Propaganda ir laisvinimo metodika" atkreipė dėmesį į visą eilę visuomenės bruožų, kurie įtakoja Lietuvos laisvinimo veiklą.

• Lietuvių studentų sąjungos JAV visuotinio suvažiavimo paruošiamieji darbai eina sklandžiai. Suvažiavimas įvyks lapkričio 23—25 d. Chicagoje, Morrison viešbuty, 79 W. Madison St. Iki pasimatymo suvažiavime!

Clevelando Vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko, išpildys meninę programą Lietuvių studentų sąjungos suvažiavimo šokiuose.

• Daina Skirmuntaitė, studijuojanti sociologiją University of Wisconsin — Milwaukee, buvo pakviesta skaityti referatą sociologų suvažiavime lapkričio 3—4 d. d., Madison Wisconsin.

• Paskutiniuoju laiku sukurta eilė naujų akademikų šeimų — S. Girdauskas ir R. Žigaitytė, A. Breimeris ir S. Karnauskaitė, A. Racka ir D. Memėnaitė, S. Černiauskas ir V. Pajaujytė, J. Valaitis ir I. Vytauskaitė, R. Tallat - Kelpša ir M. Krygerytė, A. Zeikus ir D Marcinkutė. Linkime visokeriopos sėkmės naujame gyvenime!

• Įvairios organizacijos ruošia susipažinimo vakarus Sąjungos nariams LSS suvažiavimo išvakarėse, lapkr. 22 d. — Ateitininkų — Hollywood Inn., 2417 W. 43 St., Akademikų Skautų — Balio Pakšto svetainėj, 2801 W. 38 St., Santaros — 500 W. North Ave.

• Chicagos skyriaus antrasis šių mokslo metų susirinkimas įvyko lapkr. 2 d. Jame Karolis Drunga skaitė paskaitą — "Tautiškumo išlaikymas". Prelegentas temą išvystė vispusiškai, žiūrint iš romantiško, realistinio ir etinio taško.

• Urbanos skyrius prisidės prie Ill. Universiteto ruošiamos Tarptautinės savaitės programos ruošimo. Ši savaitė įvyks gruodžio 2—8 dienomis. Numatyta tautinio meno paroda ir Urbanos tautinių šokių grupės pasirodymas. Grupė taip pat žada dalyvauti sekančioj JAV ir Kanados LB Tautinių Šokių šventėje. Į skyriaus susirinkimus planuojama įvesti paskaitas, lietuvius liečiančiais klausimais, jas skaityti kviečiant tiek lietuvius studentus, tiek universiteto profesorius. Valdyba užsibrėžusi parūpinti iš skyriaus narių tarpo straipsnių universiteto laikraščiui "The Daily Illini" ir radijo stočiai paruošti radijo valandėlių

(Džiugu, kad Urbanos skyrius taip gražiai užsimojo darbui. Tikimės, kad ištesėsit savo pasiryžimuos. Red.)

•Clevelando skyriaus narių susirinkimas įvyko lapkričio 11 d. Paskaitą skaitė A. Augustinavičienė.

• Iki šiol CV prisistatė sekančios valdybos. Baltimore: E. Šilgalis — pirm., K. Česonis — vicepirm., A. Kalnietis — ižd., S. Milkūnaitis — sekr. New Yorkas: A. Rimas — pirm., R. Gedeika — vicepirm., G. Noakaitė — ižd., L. Bražėnaitė — sekr. Philadelphia: S. Karaška — pirm., L. Kaulinaitis — sekr., L. Krikščiūnaitė — tis — sekr., L. Kriščiūnaitė — ižd. Bostonas: A. Miežys — pirm., R. Leveckis — sekr., R. Bričkus — ižd.

• Navy Pier Lituanicos klubo valdybą sudaro: G. Bielskus — pirm., Dalia Kremerytė — sekr., Jurgis Mošinskis — ižd. ir Rita Milkovaitytė — soc. reik. ved. Lietuviai studentai tame universitete surengė parodą supažindinti amerikiečius studentus su mūsų kultūra, jos istorija ir menu.

• Viena iš jauniausių akademinių korporacijų yra korp! Gintaras. Spalio 27 šventė savo penkių metų gyvavimo sukaktį. Iškilmingoj šventėj pakelti į tikruosius narius: A. Balytė, R. Domanskytė, I. Mackevičiūtė, D. Dičpinigaitytė, D. Eidimtaitė, V. Žeruolytė, G. Juškaitė, D. Nemickaitė, J. Eigelytė, R. Izokaitytė, G. Reklaitis, J. Rinkūnas, N. Paulionis.

• Akad. Skautų Sąjūdis Chicagoje lapkr. 11 turėjo savo metinę šventę. ASD spalvas gavo B. Koncytė, I. Paulauskaitė, J. Šeputaitė ir J. Zelbaitė. Korp! Vytis jun. R. Karaliūną ir V. Miselį pakėlė į senjorus. ASS narių Urbanos skyriaus metinė šventė įvyks lapkr. 17 d. Urbanos Akademikių skaučių draugovė išsirinko 1962—63 metų valdybą — R. Kviklytė pirm., G. Budrytė, kandidačių globėja ir G. Stašiskytė, sekretorė - iždininkė.

• Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdyba sveikina Alphonse Wells, Lietuvių Studentų Sąjungos Šalpos Fondo Pirmininką, laimingai laimėjusį pereitus rinkimus.

Studente! Jei nori žinot, kas dedasi lietuviškame studentiškame gyvenime — rašyk! Kiekviena žinutė laukiama.

SUVAŽIAVIMO DIENOTVARKĖ

Penktadienis, lapkričio 23 d. — Constitution salėj.

9:30 val. Registracija.
11:30 val Atidarymas. Rinkimai: prezidiumo, Rezoliucijų komisijos, Mandatų komisijos.
12:00 val. Pietų pertrauka.
1:30 val. Organizacinė dalis, Revizijos komisijos pranešimai, Centro Valdybos pranešimas, Skyrių veiklos apžvalga, Šalpos Fondo pranešimas.
3:00 val. Simpoziumas ir diskusijos. Tema: "Konservatyvus ir progresyvus tipas jaunoje kartoje". Dalyviai: V. Gegevičiūtė, G. Gedvila, A. Liulevičius, R. Šliažas. Moderatorius: H. Žibas.
8:30 val. Susipažinimo vakaras — Constitution salėj.

Šeštadienis, lapkričio 24 d. — Terrace Casino.

10:30 val. LSS Reformų klausimai.
12:00 val. Pietų pertrauka.
1:00 val. LITUANUS redakcijos pranešimas. LITUANUS vajaus komiteto pranešimas.
2:00 val. "Kaltinimai lietuviui kūrėjui" — A. Mackus.
3:15 val. "Lietuviškos veiklos sąžinės sąskaita" — dr. H. Nagys. Simpoziumas ta pačia tema, dalyvaujant dr. J. Girniui ir dr. V. Vardžiui.
8:30 val. Iškilmingi šokiai su meninė programa — Terrace Casino. Meninę programą išpildo — Clevelando vyrų oktetas.

Sekmadienis, lapkričio 25 d.

9:30 val. pamaldos.
11:00 val. "Žmogus dabartinėj Lietuvos literatūroj" — dr. A. Šilbajoris.
12:30 val. Uždaromasis posėdis.
1. Rezoliucijų Komisijos pranešimas ir rezoliucijų priėmimas.
2. Garbės prezidiumas.
3. Sveikinimai.
4. Uždarymas.

Dr. Jonas Balys Kultūros kongrese, lituanistinių mokslų sekcijos posėdyje, XI. 24 kalbės dainų tyrinėjimo klausimais.